Omgevingsdienst West-Holland

Jaarverslag 2011

Hillegom

Vastgesteld het dagelijks bestuur van 16 april 2012

Versie april 2012

INHOUD

INLEIDING **4**

1 Communicatie, Opdrachtgever & Samenleving **5**

1.1 REALISATIE COMMUNICATIE, OPDRACHTGEVER & SAMENLEVING 5
1.2 GEREALISEERDE UREN COMMUNICATIE, OPDRACHTGEVER & SAMENLEVING 8

2 Bedrijven **9**

2.1 REALISATIE REGULEREN MILIEUACTIVITEIT 12
2.2 REALISATIE MILIEUTOEZICHT 13
2.3 GEREALISEERDE UREN BEDRIJVEN 17

3 Prettig, Gezond & Veilig **18**

3.1 REALISATIE PRETTIG, GEZOND & VEILIG 18
Lucht & Geur *18*
Geluid & Verkeer *19*
Schiphol *21*
Externe Veiligheid *21*
3.2 GEREALISEERDE UREN PRETTIG, GEZOND & VEILIG 22
Overzicht geleverde producten Prettig, Gezond & Veilig *23*

4 Duurzame inrichting **24**

4.1 REALISATIE ORDENING EN INRICHTING 24
4.2 REALISATIE SPECIFIEKE LOCATIES 24
4.3 REALISATIE REGIONALE PROJECTEN HOLLAND RIJNLAND 25
4.4 REALISATIE BODEM EN WATERBODEMBEHEER 25

HANDHAVING TOEPASSING TARRAGROND **27**

4.4 GEREALISEERDE UREN DUURZAME INRICHTING 27

5 Duurzame wereld **29**

5.1 REALISATIE DUURZAME WERELD 29
Energie & Klimaat *29*
Duurzaam bouwen *33*
5.2 GEREALISEERDE UREN DUURZAME WERELD 36

6 Urenrealisatie & financiën 2011 ..... **38**

6.1 WERKELIJKE BIJDRAGE 2011 40

INLEIDING

De Milieudienst West-Holland heeft twee hoofdtaken; bijdragen aan de veiligheid van inwoners door er voor te zorgen dat de milieuprestatie van bedrijven op orde is en bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving van die inwoners door advisering op gebied van duurzaamheid. Om die twee taken te realiseren levert de Milieudienst een veelheid aan diensten aan de opdrachtgevers. In dit jaarverslag wordt beschreven hoe die diensten in het afgelopen jaar zijn gerealiseerd.

2011 was een memorabel jaar voor de dienst. Enerzijds werd het tienjarige bestaan gevierd en tegelijkertijd was 2011 het laatste jaar van de Milieudienst.
Per 1 januari 2012 gaan we verder als Omgevingdienst West-Holland (in dit jaarverslag wordt daarom nog gesproken over de Milieudienst). Deze verandering gaat om méér dan alleen de naamswijziging. De centrale gedachte achter de Omgevingsdienst is de overtuiging dat de dienstverlening naar inwoners en ondernemers beter moet en eenduidiger kan. Dit bereiken we door het inrichten van een kennisorganisatie waarin alle bevoegde gezagen samenwerken. Hierdoor worden alle uitvoeringstaken integraal en slagvaardig aangepakt.

Dit typeert de bredere ambitie van de Milieudienst, zoals die bestuurlijk is vastgelegd. Deze ambitie komt er op neer dat de dienst haar dienstverlening stapsgewijs wil verbreden naar alle uitvoeringstaken die de fysieke leefomgeving betreffen, in de overtuiging dat dáárin kansen liggen voor opdrachtgevers en inwoners. Op bepaalde onderdelen is deze taakverbreding al in 2011 ingezet.

Drs. D.W.M. Eskes
Directeur Omgevingsdienst-West-Holland

1 Communicatie, Opdrachtgever & Samenleving

1.1 Realisatie Communicatie, Opdrachtgever & Samenleving

Bestuur
Het dagelijks bestuur van de Milieudienst is dit jaar zeven keer bij elkaar gekomen, het algemeen bestuur drie keer.
Vanwege een langere benodigde voorbereidingstijd van bestuursstukken bij gemeenten is het aantal vergaderingen van het dagelijks bestuur teruggebracht naar één keer per acht weken. Van het algemeen bestuur is dit teruggebracht naar twee keer per jaar.
Vanuit efficiëntie oogpunt is de verslaglegging korter geworden, conform een geannoteerde besluitenlijst. De vaste vergaderlocatie van het bestuur is het kantoor van de Milieudienst. Op deze manier kan het bestuur, indien nodig, de adviseurs van de Milieudienst raadplegen.

Belangrijke bespreek- en besluitpunten in 2011 waren:
- toetreding van de provincie Zuid-Holland en gemeente Lisse
- begroting 2012
- financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden
- schadeclaim Oegstgeest

Duurzaamheidsagenda 2011-2014
Omdat het vorige Milieubeleidsplan afliep, startten de aangesloten gemeenten en de Milieudienst vorig jaar samen met het opstellen van de Duurzaamheidsagenda 2011-2014. In het eerste kwartaal zijn de eerste concepten besproken met ambtenaren en bestuurders van de gemeenten.
Vervolgens zijn aan de hand van de gemeentelijke input in de loop van het jaar de definitieve versies opgesteld. De gemeenten vulden daarbij hun deel van het uitvoeringsprogramma in. Daarna is het inspraak- en besluitvormingsproces door de gemeenten gestart. Vijf gemeenten hebben de duurzaamheidsagenda in 2011 vastgesteld. De overige vijf gemeenten volgen begin 2012.

Het opstellen van de duurzaamheidsagenda is in Hillegom voortvarend opgepakt. Toch werd de gemeente uiteindelijk geen koploper. Vanwege de burgerparticipatie moest het eindconcept van de agenda worden voorgelegd aan het maatschappelijk middenveld. Dit is InitiatiefRijkHillegom (IRH, een ondernemersvereniging in de detailhandel), Land-en-TuinbouwOrganisatie-Noord (NLTO) Duin-en Bollenstreek, Veilig Verkeer Nederland (VVN) Hillegom en de Fietsersbond. Met hun reacties is rekening gehouden. Op 15 december 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met de duurzaamheidsagenda, inclusief reactienota.

Toetredingen nieuwe gemeenten en provincie Zuid-Holland
Toetreding Lisse
In mei 2011 heeft de gemeenteraad besloten toe te treden tot de Milieudienst. In het najaar zijn de voorbereiding in gang gezet om de milieutaken voor Lisse met ingang van 1 januari 2012 uit te kunnen voeren.

De vier medewerkers Milieu van Lisse gaan per 1 januari 2012 over naar de Omgevingsdienst West-Holland. Per 1 juni 2012 is de formele toetreding een feit.

Toetreding provincie Zuid-Holland
Dit jaar stond in het teken van de voorbereidingen van de toetreding van de provincie Zuid-Holland tot de Omgevingsdienst.
Een aantal 'highlights' was:

- vaststellen van het bedrijfsplan Omgevingsdienst door het algemeen bestuur
- wijzigen van de gemeenschappelijke regeling
- instemmen met het sociaal plan
- opstellen van een inrichtings- en personeelsplan.
- opstellen van een projectplan voor de overdracht van data en dossiers
- opstellen van een huisvestings- en verbouwingsplan

In 2011 vonden diverse informatiebijeenkomsten voor medewerkers plaats en bracht de Milieudienst nieuwsbrieven uit om iedereen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Daarnaast zijn in de loop van dit jaar een aantal provinciale collega's gedetacheerd bij de Milieudienst.

Eind van dit jaar werd duidelijk dat de provincie heeft besloten de overdracht van de taken en medewerkers naar de Omgevingsdienst te verschuiven van 1 april 2012 naar 1 juli 2012.

Nieuwe taken
Archeologie
In 2011 is de Milieudienst gestart met het aanbieden van een nieuwe taak, namelijk archeologie. Verschillende gemeenten hebben belangstelling getoond deze taak door de Milieudienst te laten uitvoeren. Vanaf 1 januari 2012 wordt deze taak voor Alphen aan den Rijn, Hillegom, Nieuwkoop en deels voor Rijnwoude uitgevoerd.

Asbesttaak
In december heeft de Milieudienst de gemeenten een brief gestuurd over het uitvoeren van de gemeentelijke asbesttaak en de ondersteuning die de dienst daarbij kan bieden. Dit krijgt in 2012 een vervolg.

Haalbaarheid andere nieuwe taken
In 2011 waren nog diverse andere nieuwe taken in ontwikkeling, In 2012 wordt verder onderzoek gedaan naar de haalbaarheid voor uitvoering van deze taken door de dienst.

Eind 2010 heeft de gemeente de Milieudienst gevraagd om Hillegom bij te staan bij de uitvoering van enkele APV-taken (Algemene Plaatselijke Verordening). Het ging daarbij om:

- ontheffing verbod vuur te stoken (verbranden afvalstoffen)
- kennisgeving incidentele festiviteiten (Twaalf dagenregeling)
- verbod overig geluidshinder (bouwlawaai)
- melding gevelreiniging
- vergunning ter beschikking stellen consumentenvuurwerk
- ontheffing routering vervoer vuurwerk over de weg/laden en lossen vuurwerk

In eerste instantie is de Milieudienst vooral bezig geweest hiervoor de toezichtstaken uit te gaan voeren. Het was de bedoeling de inzet van de dienst te verwerken in bestaande procedures en werkwijzen van de gemeente. Die opzet is in de loop van 2011 geleidelijk veranderd. Sindsdien heeft de Milieudienst gewerkt aan de overdracht van die APV-taken. Dat betekende dat Hillegomse werkprocessen werden aangepast aan de procedures en

werkprocessen van de Milieudienst. Ook had dat tot gevolg dat bestaande APV-teksten en APV-gerelateerde beleidsnota's van de gemeente tegen het licht zijn gehouden.
In het laatste kwartaal van 2011 is de mandatering geregeld en zijn procedures vervolmaakt. Begin 2012 wordt het sanctiebeleid geformuleerd en vastgesteld.

Meerjarenprogramma Milieucommunicatie
Groene voetstappen
Ruim 5500 leerlingen van 24 basisscholen in de regio Holland Rijnland verzamelden in de week van 12 tot 16 september maar liefst 47.460 Groene Voetstappen. Daarmee kun je meer dan één keer de wereld rond.

De leerlingen verzamelden Groene Voetstappen door een week lang zoveel mogelijk lopend en fietsend naar school te gaan. Aan het begin van de week kregen de basisschoolleerlingen een stickerboekje, waarin ze voor iedere duurzame heen- en terugreis een sticker plakten. Meedoen betekende stimuleren van leerlingen, hun ouders en leerkrachten tot een veilige, gezonde en milieu- en klimaatvriendelijker manier van reizen.

Groene Voetstappen is een landelijk project uitgevoerd door het Klimaatverbond. De Milieudienst faciliteerde dit project voor de vijftien gemeenten uit haar werkgebied. Ook in 2012 ondersteunt de Omgevingsdienst deze actie voor de gemeenten uit haar werkgebied vanuit het Meerjarenprogramma Milieucommunicatie.

Milieubende
Welke school heeft de meeste milieuhelden? In het voorjaar bood de Milieudienst tien basisscholen uit de gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop, Rijnwoude en Kaag en Braassem gratis de voorstelling en workshop Hoe word ik een milieuheld aan van de Stichting Milieubende aan.

De Milieubende is interactief theater en educatieve workshop in één. Het zet kinderen uit de groepen zeven en acht aan mee te denken over oplossingen voor de huidige milieu- en klimaatproblematiek. Basisschool De Hobbitburcht uit Alphen aan den Rijn won de eerst prijs. Deze prijs werd uitgereikt door jurylid én ambassadeur van het regionale Klimaatprogramma, Leo Maat.

In het voorjaar van 2012 biedt de Omgevingsdienst West-Holland de Milieubende aan in onder andere de Duin- en Bollenstreek vanuit het Meerjarenprogramma Milieucommunicatie.

Leesbaarheid
De Milieudienst heeft in 2011 ingezet op het verbeteren van de leesbaarheid van zijn brieven en teksten. Er zijn verschillende acties geweest. De Milieudienst heeft bedrijven en inwoners gevraagd naar hun mening over de leesbaarheid van brieven. De medewerkers van de dienst hebben een training gekregen. Alle input is verzameld en samengevat in een schrijfwijzer. In 2012 wordt deze schrijfwijzer ingevoerd en volgen meerdere acties om de leesbaarheid te borgen in het kwaliteitssysteem.

10 jaar Milieudienst West-Holland
Op donderdag 16 februari vierden we het tienjarige bestaan van de Milieudienst. In tien jaar tijd is de dienst uitgegroeid tot een professionele en vooruitstrevende organisatie. Een organisatie waarin mensen de kracht van hun talenten durven te laten zien. En een organisatie die staat voor duurzaamheid, veiligheid en verbetering van de leefomgeving. Bestuurders, relaties en eigen medewerkers werden getrakteerd op een programma waarbij werd gekeken naar het verleden, heden en de toekomst.

Signaal
De nieuwsbrief Signaal verschijnt drie keer per jaar en richt zich op de ambtelijke contactpersonen van de Milieudienst. Signaal bevat nieuws en ontwikkelingen in en over het werkgebied van Milieudienst.

Overgang naar Omgevingsdienst
Op 1 januari 2012 verandert de Milieudienst in Omgevingsdienst West-Holland. De nieuwe naam heeft een aanpassing van de huisstijl tot gevolg. In 2011 zijn hiervoor alle voorbereidingen gedaan. Verder hebben de toekomstige medewerkers van de Omgevingsdienst in 2011 regelmatig de nieuwsbrief *Op weg naar Omgevingsdienst* ontvangen. Ook heeft de Milieudienst verschillende informatiebijeenkomsten georganiseerd, bijvoorbeeld over het bedrijfsplan, het inrichtings- en personeelsplan en de huisvesting.

Woordvoering
De Milieudienst verzorgt de woordvoering over milieuzaken voor de aangesloten gemeenten. Bij politiekgevoelige onderwerpen vindt afstemming plaats met de cluster Communicatie van de gemeenten.

1.2 Gerealiseerde uren Communicatie, Opdrachtgever & Samenleving

De onderbesteding voor het product Programmering & Verantwoording is te wijten aan een tijdelijke vacature en is eenmalig en niet structureel.

Ureninzet	***Begroting 2011***	***Offertes 2011***	***Begroting + offertes 2011***	***Werkelijk t/m 31-12-2011***
Programmering & verantwoording	183	0	183	146
Opdrachtgever	429	0	429	432
Samenleving	134	0	134	176
MILIEUCOMMUNICATIE EN VOORLICHTING	**746**	**0**	**746**	**754**

Tabel 1: Ureninzet

2 Bedrijven

In 2011 is gewerkt aan de uitvoering van de wettelijke taak van toezicht, handhaving en vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer en de Wabo. In het werkgebied van de Milieudienst vallen circa 8.594 bedrijven onder de Wet milieubeheer (Wm). In beginsel vindt de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op een eenduidige wijze plaats binnen het werkgebied. Toch kent elke gemeente zijn eigen dynamiek. Hierbij moet men denken aan naleefgedrag, het al dan niet op beheersniveau zijn en een specifiek bedrijfstak zoals de land- en tuinbouw of complexe bedrijven.

Tevens is de uitvoering van wettelijke taken aan verandering onderhevig. Nieuwe of gewijzigde regelgeving zoals de Omgevingsvergunning of wijzigingen van het Activiteitenbesluit zijn van invloed.

Een aantal zaken die hieronder volgt, is voor het gehele werkgebied van de Milieudienst ontwikkeld.

Externe Veiligheid programma
De werkzaamheden in het kader van het Externe Veiligheid programma staan beschreven in het onderdeel Prettig, Gezond & Veilig van dit verslag.

Klimaatprogramma
Het regionale Klimaatprogramma is in 2008 gestart en heeft een looptijd tot en met 2012. Het project Energie efficiënte bedrijven, dat deel uitmaakt van het Klimaatprogramma, moet er toe leiden dat bedrijven meer aandacht besteden aan energiebesparingmogelijkheden. Tijdens milieucontroles wijst de Milieudienst op energiebesparingmogelijkheden.
In het najaar van 2008 is een projectorganisatie ingesteld en is gestart met de uitwerking van dit project. De werkzaamheden in het kader van het Klimaatprogramma staan beschreven in het onderdeel Duurzame Wereld van dit jaarverslag. Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden in 2011 die binnen het reguliere werk worden meegenomen en bijdragen aan het halen van de doelstellingen van het Klimaatprogramma.

Energiebesparing bij bedrijven
Afhankelijk van het jaarlijkse energieverbruik van een bedrijf besteedt de Milieudienst aandacht aan efficiënt energieverbruik. Bij de reguliere controlebezoeken bekijkt de Milieudienst het jaarlijkse energieverbruik. Aan de hand daarvan worden bedrijven ingedeeld in drie groepen van energiegebruikers: klein-, midden- en grootverbruikers.
Bij kleinverbruikers treedt de Milieudienst alleen adviserend op. Ondernemers worden tijdens controlebezoeken en in brieven gewezen op de mogelijkheden om energie en kosten te besparen via de website www.energievoordetoekomst.nl.
Bij de midden- en grootverbruikers kijkt de Milieudienst daarnaast ook of er energiebesparingpotentieel is. Is dit het geval, dan wordt de ondernemer gevraagd energiebesparing planmatig op te pakken. Afgelopen jaar is de Milieudienst bij een aantal branches projectmatig aan de slag gegaan met energiebesparing. Deze branches zijn: zorg, kantoren, supermarkten, detailhandel en metaalbewerking.

Supermarkten en energiebesparing
In 2010 zijn met diverse supermarktconcerns afspraken gemaakt over het nemen van energiebesparende maatregelen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het convenant

Energiebesparing bij supermarkten. Uiterlijk 1 januari 2015 hebben de supermarktfilialen van de deelnemende concerns de afgesproken energiemaatregelen uitgevoerd. Uit de rapportage van de deelnemende supermarktconcerns blijkt dat de uitvoering van de maatregelen in het algemeen op schema ligt. Bij niet deelnemende supermarktconcerns heeft de Milieudienst een aantal filialen gecontroleerd op de uitvoering van energiemaatregelen. Bij een aantal filialen heeft dit geleid tot sancties.

Zorgsector en energiebesparing
De werkzaamheden in het kader van het Klimaatprogramma staan beschreven in het onderdeel Duurzame wereld van dit jaarverslag.

Nieuwe regelgeving: de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
2011 was ook het jaar waarin de gevolgen van de invoering van de Wabo duidelijker werden voor de Milieudienst en de deelnemende gemeenten. Voor de meeste gemeenten zijn de afspraken over de Wabo inmiddels vastgelegd. Dat was soms best lastig, voor alle partijen: aanvragen doorsturen, adviezen leveren, resultaten terugkoppelen – de discipline om dat alles efficiënt en tijdig te doen moest nog groeien.
Om de samenwerking te optimaliseren, organiseerde de Milieudienst in enkele gemeenten voorlichtingsbijeenkomsten. Dankzij de intensieve samenwerking tussen gemeente en Milieudienst waren omgevingsvergunningen binnen de termijn verleend. Ook is de Milieudienst eind 2011 begonnen om haar beschikkingen meer modulair op te bouwen, zodat gemeenten deze makkelijker kunnen inpassen in hun eigen beschikking: weer een stap naar een samenhangende omgevingsvergunning.

Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn bijna vijftig bedrijven binnen de tien aangesloten gemeenten overgegaan van provinciaal bevoegd gezag naar gemeentelijk bevoegd gezag. De provincie, en vanaf juli 2012 de Omgevingsdienst blijft, tot er een landelijk dekkend systeem van regionale uitvoeringsdiensten is, bevoegd om voor het milieudeel een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) op te stellen als onderdeel van de omgevingsvergunning. De gemeente is voor het overige deel bevoegd gezag van deze inrichtingen. Deze constructie vergt extra afstemming tussen gemeente, provincie en Milieudienst.

Nieuwe regelgeving: Waterwet
De Waterwet is sinds eind 2009 in werking. Deze wet leidt tot een meer integraal waterbeheer. Als gevolg van de invoering van de Waterwet is de regulering en het toezicht van indirecte lozingen op de riolering vastgelegd in de Wet milieubeheer (Wm). Door de wijziging van de wettelijke basis is de uitvoering van deze taken overgedragen aan de Milieudienst.
Indirecte lozingen kunnen vanuit Wm-inrichtingen plaatsvinden, maar ook vanuit niet-inrichtingen, bijvoorbeeld bij bodemsaneringen of verlaging grondwaterstand bij bouwwerkzaamheden. Bij niet-inrichtingen vindt regulering plaats door middel van ontheffings- of toestemmingsbrieven. Ook voor deze situaties is het houden van toezicht noodzakelijk.

Voorlichting
Voor het leveren van informatie over specifieke milieuonderwerpen aan bedrijven stelt de Milieudienst een nieuwsbrief en informatiebladen samen. In 2011 zijn bedrijven in de regio twee keer (in april en oktober) via de nieuwsbrief Bedrijf & Milieu geïnformeerd over nieuwe regelgeving in het kader van de Wm en andere relevante zaken. Bedrijven kunnen

ook informatie krijgen via informatiebladen die bij de Milieudienst en de diverse gemeentelijke balies beschikbaar zijn. Alle informatie is ook beschikbaar via www.odwh.nl.

De Milieudienst stelt actuele informatie voor en over bedrijven via de website www.odwh.nl beschikbaar.

Inwoners kunnen op de website van de Milieudienst via *Mijn Leefomgeving* actuele informatie vinden over de bedrijven in de regio. Milieu-informatie toegankelijk maken is verplicht volgens het Verdrag van Aarhus.

Incidenteel organiseert de Milieudienst voorlichtingsbijeenkomsten voor specifieke groepen bedrijven. Dit kan gebeuren als er sprake is van een ingrijpende wijziging van de regelgeving. In het algemeen worden voorlichtingsbijeenkomsten in samenwerking met de brancheorganisatie georganiseerd.

Zelfevaluatie-tool
Het ministerie van I&M (voormalig VROM) heeft in 2007 onderzocht op welke wijze de milieutaken in vergunningverlening en handhaving in de toekomst zo kan worden georganiseerd dat deskundigheid, continuïteit, effectiviteit en efficiëntie gewaarborgd zijn. Vervolgens zijn kwaliteitscriteria opgesteld om een antwoord te geven op de vraag of een organisatie in staat is de taken en onderliggende operationele activiteiten uit te voeren. De criteria geven aan waaraan de Regionale uitvoeringsdiensten (toekomstige RUD's) moeten voldoen.

De uitkomsten in het kader van de zelfevaluatie kwaliteitscriteria staan beschreven in het financiële jaarverslag.

APV taken
In 2011 voerde de Milieudienst voor het eerst een aantal taken uit op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) voor de gemeente Hillegom. Het gaat om de volgende zaken:

- gevelreiniging
- ontheffing bouwlawaai
- ter beschikking stellen consumenten vuurwerk
- incidentele festiviteiten
- ontheffing laden en lossen gevaarlijke stoffen
- ontheffing route gevaarlijke stoffen
- ontheffing stookverbod

Om deze uitbreiding met nieuwe taken in te passen in de reguliere activiteiten van de Milieudienst zijn samen met de gemeente afspraken gemaakt over de uitvoering ervan.

In 2011 zijn de volgende zaken behandeld: 23 incidentele festiviteiten, vijf ontheffingen bouwlawaai, twee ontheffingen route gevaarlijke stoffen en één ter beschikking stelling consumentenvuurwerk.

2.1 Realisatie reguleren milieuactiviteit

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wabo heeft een bedrijf verschillende verplichtingen om de voorgenomen bedrijfsactiviteiten uit te kunnen voeren. Een bedrijf moet een vergunning hebben of een melding verrichten en vervolgens de gestelde regels naleven. Doel van de Wm en de Wabo is dat bedrijven een optimaal aanvaardbaar milieuresultaat behalen.

In 2011 heeft de Milieudienst voor de gemeente de volgende producten geleverd.

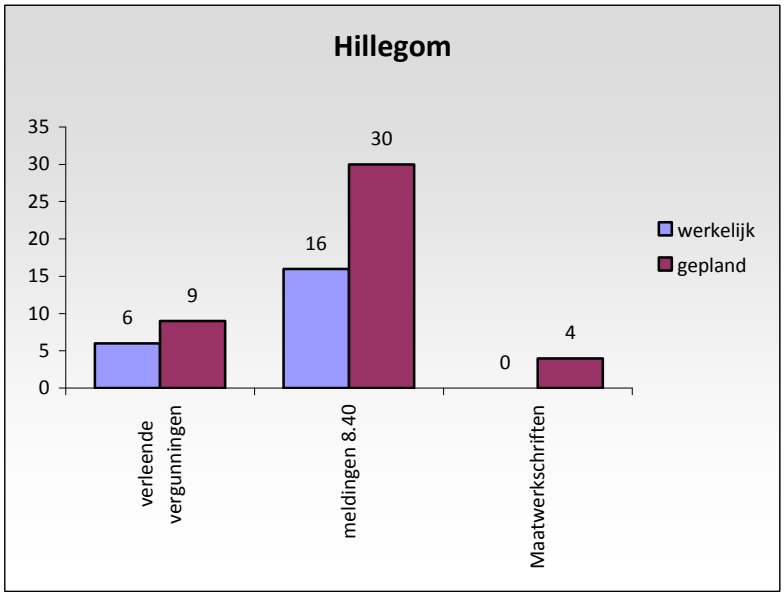

Figuur 1: Vergunningen

Het aantal geleverde producten wijkt op een aantal onderdelen af van het geplande aantal. De oorzaak hiervan is dat er minder vergunningen nodig bleken dan eerder geschat. Ook worden weinig (nieuwe) bedrijven opgestart of gewijzigd waardoor minder meldingen 8.40 binnenkomen dan geraamd. In Hillegom zijn zes vergunningen verleend en zestien meldingen op basis van 8.40 Wet milieubeheer behandeld. Aan het eind van 2011 waren nog twee vergunningaanvragen in procedure. Deze worden in 2012 afgehandeld.

De Milieudienst heeft in 2011 van twee bedrijven de vergunningen beoordeeld op actualiteit en op de toepassing van het Activiteitenbesluit. Beoordeling van een vergunningsituatie kan resulteren in actualisatie of het opleggen van maatwerkvoorschriften.

In de gemeente zijn in 2011 geen beroepszaken behandeld.

Bijzondere procedures

T.C. Bentfield

T.C. Bentfield is een bedrijf voor het mengen en afvullen van vloeibare zepen en andere alcoholhoudende hygiëneproducten. Het bedrijf heeft een (theoretische) geurcirkel van ongeveer tweehonderd meter, waarbinnen niet gebouwd mag worden (vergunning van maart 2009). Dat blokkeerde de bouw van een manegewoning en andere

woningbouwprojecten. Omdat uit berekeningen door een extern adviesbureau bleek dat de geurcirkel veel groter was dan nodig, is deze verkleind. Uitgangspunt daarbij was dat het bedrijf niet in zijn (toekomstige) werkzaamheden belemmerd mocht worden.

2.2 Realisatie milieutoezicht

Doel van het toezicht: verbetering naleefgedrag
De Milieudienst voldoet bij de uitvoering van het toezicht op de naleving van de Wet milieubeheer en de Wabo (Wet algemene bepaling omgevingsrecht) aan de kwaliteitseisen voor een professionele organisatie, zoals deze door het ministerie van Infrastructuur & Milieu zijn gesteld. Dit betekent dat op basis van een risicoanalyse prioriteiten zijn gesteld en het toezicht hierop is afgestemd. De professionele werkwijze voorziet bovendien in een evaluatie van de werkzaamheden en een borging van de kwaliteit in een kwaliteitsysteem. De provincie Zuid-Holland toetst regelmatig of de Milieudienst conform de vastgestelde werkwijze de taken uitvoert. Dit is vastgelegd in het Handhavingsplan 2011-2014.

Integraal toezicht
Met de invoering van de Wabo zijn naast de omgevingsvergunning ook verplichtingen ontstaan om het toezicht en de handhaving integraal te laten plaatsvinden.

Bij integraal toezicht spelen verschillende partijen een rol: de gemeente met onder andere Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bouwtoezicht, de brandweer vanuit brandveiligheid en het Gebruiksbesluit en de Milieudienst vanuit milieuperspectief. Elke organisatie heeft vanuit eigen optiek de afgelopen jaren ook eigen prioriteiten ontwikkeld.

In 2011 is door gemeenten samen met de Milieudienst verder invulling gegeven aan integraal toezicht. Per gemeente zijn afspraken gemaakt op welke wijze integraal toezicht het beste vormgegeven kon worden. Zo zijn verschillende individuele programma's op elkaar afgestemd, gezamenlijke controles uitgevoerd en tijdens werkoverleggen casuïstiek doorgesproken.

De Milieudienst past voor elke gemeente signaal toezicht toe en geeft opvallende situaties door aan de betreffende diensten van een gemeente.

Handhavingsplan 2011-2014
In oktober 2010 heeft het dagelijks bestuur van de Milieudienst het Handhavingsplan 2011-2014 vastgesteld. Voor 2011 was dit handhavingsplan de basis voor het handelen tijdens het toezicht en de wijze waarop de handhaving heeft plaatsgevonden.

Het hebben van een handhavingsbeleidsplan is wettelijk verplicht. In zo'n plan staat de te bereiken doelstellingen en hoe de prioriteiten worden bepaald. In jaarplannen wordt vervolgens verdere invulling gegeven aan deze doelen.
Eenduidigheid van de handhaving is vastgelegd in de handhavingsstrategie waarvan de toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie onderdeel van zijn. Ook de borging van capaciteit en middelen is vastgelegd in het Handhavingsplan.

Het Handhavingsplan 2011-2014 besteedt, meer dan het vorige plan, aandacht aan actuele onderwerpen, zoals vermindering van de toezichtlast en het programma vernieuwing toezicht. Dit laatste programma onderzoekt of er mogelijkheden zijn om, naast de

traditionele werkwijze (het controlebezoek) andere vormen van toezicht te ontwikkelen zoals administratief-, systeem- en informatiegestuurd toezicht.
Communicatiebeleid richting de verschillende doelgroepen heeft in dit Handhavingsplan ook een meer prominentere rol gekregen.
Als laatste zijn verschillende procedurele- en werkafspraken vastgelegd in het kwaliteitssysteem van de Milieudienst.

Nieuwe manier van verslaglegging naleefgedrag
In dit jaarverslag is het hercontrolepercentage en de overtredingenregistratie op een andere manier inzichtelijk gemaakt. In voorgaande jaren werd alleen gekeken naar het aantal hercontroles ten opzichte van het aantal eerste controlebezoeken. Daarmee werd het hercontrolepercentage berekend. Dit jaar is gekozen voor een berekening die meer zegt over het naleefgedrag van bedrijven en over de ernst van overtredingen.
Daarbij wordt naar drie zaken gekeken:

1. Het percentage bedrijven dat bij een eerste controle één of meerdere overtredingen heeft begaan.
2. De soort overtreding (overtreding van een kernvoorschrift of niet).
3. Hoe lang het gemiddeld duurt om een of meerdere overtredingen ongedaan te maken.

Deze wijze van verslaglegging geeft een realistischer beeld van de prestatie van bedrijven.

Vuurwerk
In 2011 zijn in de tien deelnemende gemeenten 35 verkooppunten en op- en overslagpunten vuurwerk gecontroleerd. De Milieudienst heeft de bedrijven gecontroleerd op hun vergunningvoorschriften, het vuurwerkbesluit en het programma van eisen voor de sprinklers. De controles bestaan uit een voorcontrole en een controle tijdens de verkoopdagen. Bedrijven met een last onder dwangsom of waarbij de controle tijdens de verkoopdagen een overtreding wordt geconstateerd worden meerdere malen bezocht tijdens de verkoopdagen.

De voorcontrole houdt in dat de Milieudienst de bedrijven ongeveer een maand voordat de verkoop begint bezoekt. Hierbij wordt gevraagd naar het certificaat van de sprinkler en wordt gekeken of de kluizen voldoen aan de eisen. De bedrijven worden nogmaals bezocht tijdens de verkoopdagen. Dit zijn de laatste drie dagen van het jaar, met uitzondering van zondag. De verkoopdagen vielen dit jaar op een donderdag, vrijdag en een zaterdag. Tijdens de verkoopdagen wordt vooral gecontroleerd op gedragsvoorschriften, bijvoorbeeld is het gangpad voldoende breed, is er voldoende ruimte tussen de sprinkler en het vuurwerk en ontstaan er geen gevaarlijke situaties.

Tijdens de controles van 2011 hebben tien bedrijven één of meerdere waarschuwingen gekregen en hebben twee bedrijven een voornemen last onder dwangsom ontvangen. Bij geen enkel bedrijf is de last onder dwangsom geïnd. Ten opzichte van de controles van 2010 zijn er drie verkooppunten bijgekomen en zijn de waarschuwingen van en voornemen last onder dwangsom afgenomen.

Handhaving
In het Handhavingsplan 2011-2014 van de Milieudienst zijn doelstellingen voor het naleefgedrag van bedrijven vastgelegd. De bedrijven zijn op basis van een model ingedeeld in vier categorieën: complex, standaard, eenvoudig en minimum.
Weegfactoren in het model zijn het milieurisico en het naleefgedrag, maar ook energiegebruik en aantal werknemers. Voor elke bedrijfscategorie is een controlefrequentie vastgelegd.

De effectiviteit van de handhaving wordt uitgedrukt in een percentage van het aantal bedrijven waarbij tijdens een reguliere controle één of meer overtredingen van een kernvoorschrift zijn geconstateerd; het naleefgedrag.

In Hillegom zijn 85 initiële controles 42 hercontroles uitgevoerd. Bij ongeveer 27% van de reguliere of opleveringscontroles waren één of meerdere hercontroles nodig. Het overtredingenpercentage is enorm gedaald sinds vorig jaar (66%). Twaalf procent van de overtredingen betrof overtredingen van kernvoorschriften, met name inzake veiligheid en bodem. Gemiddeld zijn per bedrijf 1,8 hercontroles nodig geweest om de overtreding(en) ongedaan te maken.

De Milieudienst stuurt een schriftelijke waarschuwing naar bedrijven in overtreding, waarbij een termijn wordt gesteld om aan de overtreding een einde te maken. Indien dit achterwege blijft, volgt een sanctie (bestuursdwang of dwangsom). In de gevallen dat het een ernstige overtreding betreft, legt de Milieudienst direct een sanctie op. De politie wordt geïnformeerd over elke waarschuwing en sanctie. In 2011 is bij drie bedrijven een sanctieprocedure gestart. Bij twee bedrijven is een dwangsom opgelegd. Een aantal procedures was in 2010 al opgestart
In 2011 zijn geen bezwaarschriften behandeld bij de Commissie voor Bezwaar- en Beroep.

In 2011 heeft de Milieudienst voor de gemeente de volgende producten geleverd.

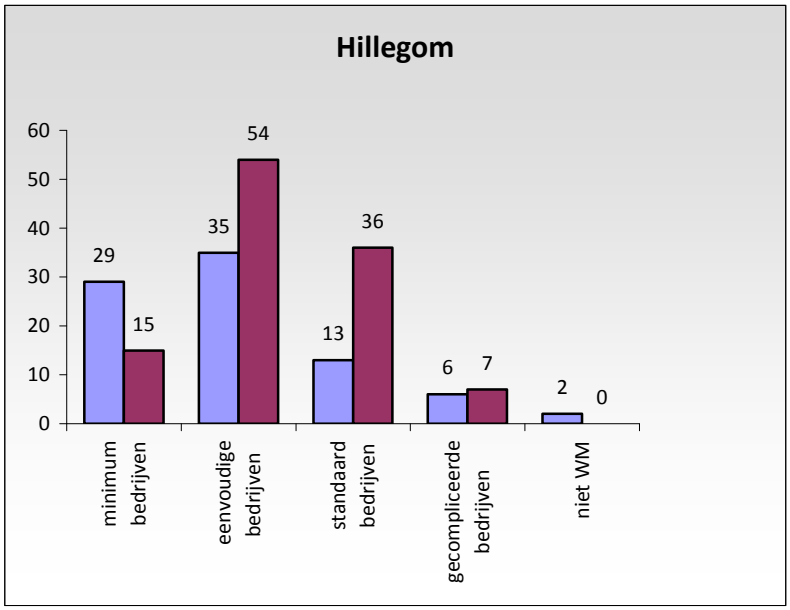

Figuur 2: Controles

Klachten
Het aantal klachten in de gemeente bedroeg achttien. Het aantal klachten kan jaarlijks verschillen en is afhankelijk van diverse omstandigheden, zoals het weer en de relatie van een potentiële klager met een bedrijf. De Milieudienst heeft elke binnengekomen onderzocht en behandeld en de klager hier van op de hoogte gebracht. Het grootste deel van de klachten had betrekking op geluid.

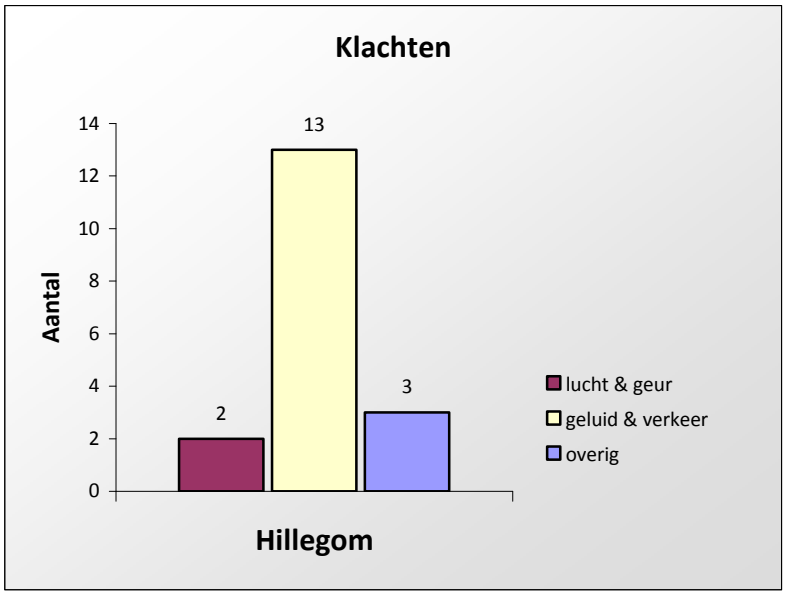

Figuur 3: Klachten

Bijzondere bedrijven
Club Doubler
In 2011 heeft de Milieudienst geluidsmetingen uitgevoerd in de omgeving van Club Doubler. In oktober werd (weer) een overtreding van de geluidnormen geconstateerd; het bedrijf moet weer een dwangsom betalen.

T.C. Bentfield
T.C. Bentfield, een producent van zepen en alcoholhoudende hygiëneproducten, heeft in 2011 een nieuwe losplaats voor ethanol in gebruik genomen, met een opvang naar een ondergrondse calamiteitenbak.
Het bedrijf heeft toegezegd in 2012 verder te investeren in het vergroten van de veiligheid. Hiertoe wordt onder meer de inpandige opslagruimte voor gevaarlijke stoffen aangepast en zal naar verwachting een moderne automatische schuimblusinstallatie worden geïnstalleerd.
Dit bedrijf heeft een uitgangspuntendocument ingediend, dat wordt beoordeeld door de Externe Veiligheid-specialisten van de Milieudienst. Daarnaast loopt er nog een handhavingtraject voor overtredingen van de regels voor de opslag van gevaarlijke stoffen.

HOBAHO
Het bedrijf aan de Derde Loosterweg is in oktober bezocht voor een controle. Dit bedrijf, met meerdere koelcellen en grote hoeveelheden koudemiddelen, is van plan te gaan verhuizen, wellicht buiten de gemeentegrenzen. Eén van de redenen voor de verhuizing is dat het bedrijf nog veel gebruikmaakt van R22 als koudemiddel. Dit koudemiddel mag na 2015 niet meer bijgevuld mag worden.

Calamiteiten
In Hillegom heeft in 2011 één calamiteit plaatsgevonden. Het ging om een brand bij een bloembollenbedrijf.

2.3 Gerealiseerde uren Bedrijven

Voor Hillegom is een onderbesteding in uren te zien. Deze onderbesteding wordt veroorzaakt door reguleren. De aantallen vergunningen en meldingen blijven achter bij de planning. Het aantal bedrijven met een vergunning is in 2011 wederom gedaald en dit is ook te zien in de bestede uren. Het aantal uren dat besteed is aan toezicht is navenant hoger. Dit heeft te maken met een verschuiving van werkzaamheden van reguleren naar toezicht. In totaal zijn 129 uren besteed aan de ontwikkeling van invoering van de APV-taken. Ten opzichte van 2010 lijkt dit een tendens die zich voortzet Deze uren kunnen worden ingezet voor de nieuwe APV-taken die in 2011 overgedragen zijn aan de Milieudienst.

Ureninzet	***Begroting 2011***	***Offertes 2011***	***Begroting + offertes 2011***	***Werkelijk t/m 31-12-2011***
Reguleren milieuactiviteit	1.577	0	1.577	1.119
Milieutoezicht	2.177	0	2.177	2.338
BEDRIJVEN	**3.755**	**0**	**3.755**	**3.457**

Tabel 2: Ureninzet

3 Prettig, Gezond & Veilig

3.1 Realisatie Prettig, Gezond & Veilig

Binnen de productgroep Prettig, Gezond & Veilig worden vijf thema's onderscheiden: Lucht & Geur, Geluid & Verkeer, Schiphol, Omgevingskwaliteit en Externe Veiligheid.

De begroting van 2011 geeft een schatting van de verdeling van de uren per thema. Het eerste taartdiagram geeft de geschatte verdeling van uren weer. Het tweede taartdiagram geeft aan hoe de uren in 2011 uiteindelijk in werkelijkheid zijn verdeeld.

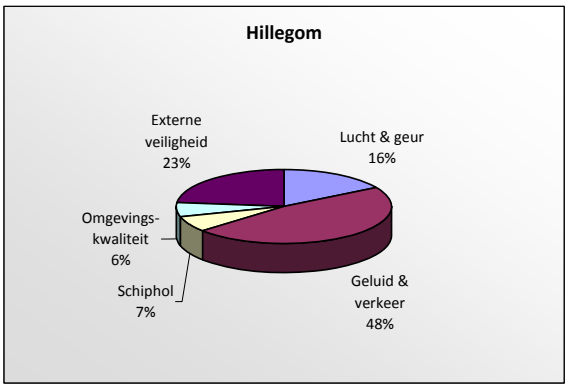

Figuur 4: Raming uren Prettig, Gezond & Veilig

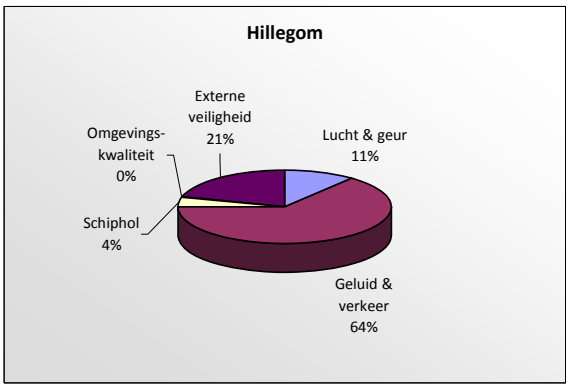

Figuur 5: Realisatie uren Prettig, Gezond & Veilig

Hieronder worden de werkzaamheden van 2011 per thema beschreven.

Lucht & Geur

Reguliere werkzaamheden

De Milieudienst adviseert gemeenten over lucht- en geuraspecten bij vergunningverlening en handhaving bij bedrijven en over ruimtelijke plannen. Daarnaast adviseert de Milieudienst over het volgen van (inter)nationale beleidsontwikkelingen en over wijzigingen in de regelgeving. Ook beantwoordt de Milieudienst vragen van bestuurders en brengt adviezen uit op luchtkwaliteit na bijvoorbeeld klachten van inwoners.

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Op grond van de Europese Richtlijn Luchtkwaliteit moet sinds 1 januari 2005 voldaan worden aan de grenswaarden voor fijnstof. En vanaf 1 januari 2010 moet voldaan worden

aan de grenswaarden voor stikstofdioxide. Nederland heeft met het NSL gebruikgemaakt van de uitstelmogelijkheden binnen de Europese richtlijn voor de overschrijdingen van de grenswaarden. Op een paar regionale uitzonderingen na gold voor fijnstof een uitstel tot 11 juni 2011. Voor stikstofdioxide geldt een uitstel tot 15 januari 2015. Om te voldoen aan de grenswaarden zijn in het NSL diverse maatregelen opgenomen. De Milieudienst voert de NSL taken uit voor alle gemeenten in Holland Rijnland.
Binnen het NSL wordt gebruikgemaakt van een digitale monitoringstool. De monitoringstool geeft inzicht in de omvang van inspanningen die nodig zijn om de knelpunten voor luchtkwaliteit op te lossen.
De regio Holland Rijnland voldoet op alle gemeentelijke wegen, behalve in de gemeente Leiden, aan de grenswaarden voor fijnstof en stikstofdioxide.

Aardgas
De provincie Zuid-Holland heeft een campagne om rijden op aardgas te stimuleren. Hierdoor verbetert de luchtkwaliteit. In samenwerking met een groot aantal regio's, waaronder Holland Rijnland, is een subsidieregeling opgesteld. De Milieudienst fungeert als vertegenwoordiger van deze regio. Het doel van de subsidieregeling is het realiseren van twintig aardgasvulpunten in de provincie Zuid-Holland. Om een optimale geografische spreiding in de provincie te bereiken, is een maximaal aantal aardgasvulpunten per gebied vastgesteld. Zowel nieuwe als bestaande tankstations kunnen gebruikmaken van de subsidieregeling.
Om de vraag naar aardgas te stimuleren, biedt de provincie wagenparkscans aan en is een aardgasconsulent ingehuurd. Gemeenten en bedrijven krijgen een gratis kosten- en batenanalyse, waarmee zij kunnen beoordelen welke autobrandstof het meest aantrekkelijk is. De wagenparkscans worden vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) gefinancierd. De Milieudienst heeft ondernemers en gemeenten actief over aardgasmobiliteit geïnformeerd. De dienst heeft sinds 2011 zelf ook de beschikking over drie aardgas auto's en promoot daarmee rijden op aardgas.

Groengas
De Milieudienst en de deelnemende gemeenten stimuleren rijden op groengas, omdat dit bijdraagt aan de luchtkwaliteitdoelstellingen uit het regionale Luchtkwaliteitplan en de CO_2-reductie van het Klimaatprogramma. Groengas heeft dezelfde kwaliteit als aardgas, maar komt niet bij Slochteren uit de grond. Het ontstaat door vergisting van organisch materiaal en is daarmee een duurzamere brandstof. De verwachting is dat alle aardgasvulpunten in de toekomst groengas leveren. In Katwijk werd in 2011 het eerste openbare groengasvulpunt van Zuid-Holland geopend. Dit is naast de aardgasvulpunten in Leiden en Zoeterwoude de derde locatie waar aardgasvoertuigen in de regio kunnen tanken. In 2012 wordt aan de Leidse Haagweg een groengasvulpunt geopend. Ook een Alphense en een Noordwijkse ondernemer willen een groengasvulpunt openen. Naar verwachting kan eind 2012 op vijf locaties in de regio groengas worden getankt. Ondernemers nemen hun verantwoordelijkheid om de regionale mobiliteit te verduurzamen.

Geluid & Verkeer

Reguliere werkzaamheden
Overmatig geluid in de woonomgeving leidt tot ongewenste effecten. Mensen die langdurig aan te veel geluid in hun woonomgeving worden blootgesteld, lopen het risico gezondheidsklachten te krijgen. Als er teveel geluid in de woonomgeving is, heeft dat ook gevolgen voor de beleving van de kwaliteit van de leefomgeving.

De Milieudienst adviseert gemeenten over geluid bij vergunningverlening en handhaving bij bedrijven, ruimtelijke plannen en (verkeers-)herinrichtingsprojecten. Daarnaast voert de Milieudienst de Hogere waarde-procedure uit, adviseert en verricht geluidmetingen bij klachten en evenementen. Ook houdt de Milieudienst de (inter)nationale beleidsontwikkelingen en wijzigingen in de regelgeving bij. Toetsend aan regels en voorschriften in de wetgeving streeft de Milieudienst naar een zo goed mogelijke omgevingskwaliteit bij bouw- en herinrichtingsplannen.

Gevelsanering
De aanpak van bestaande situaties van geluidhinder bestaat naast het eventueel nemen van verkeersmaatregelen onder andere uit gevelsaneringsprojecten. Voor het aanbrengen van maatregelen aan de gevels van woningen is subsidie beschikbaar. Waar mogelijk worden de werkzaamheden gecombineerd met andere voorzieningen, zoals thermisch isolatieglas.

In 2010 zijn de prestaties voor de volgende periode (ISV3 2011-2014) geïnventariseerd en in concept vastgelegd. De formele vastlegging heeft plaatsgevonden door de bestuursovereenkomst die begin 2011 is gesloten tussen de gemeenten in de regio en de provincie voor het deelbudget geluid.
In 2011 is, volgens de afgesproken projectmatige aanpak, de gevelsanering van de zogeheten A-lijst woningen in de gemeenten Rijnwoude, Kaag en Braasem en Voorschoten afgerond, en in Noordwijk op enkele woningen na.
In 2012 ligt het zwaartepunt van de sanering op Katwijk. In het derde kwartaal van 2012 wordt met de overige gemeenten besproken welke projecten nog moeten worden opgestart.

In verband met de reconstructie van de N208 was gevelsanering voor een aantal woningen noodzakelijk. In 2011 is de Milieudienst is gevraagd hierover te adviseren.

Evenementen en festiviteiten
De Milieudienst adviseert over het evenementenbeleid en het afgeven van ontheffingen voor festiviteiten en dergelijke. Tevens voert de Milieudienst controlemetingen uit. Festiviteiten zijn inrichting gebonden. Een voorbeeld hiervan is het optreden van een band in een horeca gelegenheid. Evenementen zijn in principe niet inrichting gebonden. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld Leidens ontzet en Oranjefeesten.

De Milieudienst heeft in Hillegom voor twee evenementen advies uitgebracht. Daarnaast heeft de Milieudienst bij drie evenementen geluidmetingen verricht. Het betrof Serious Request, Smartlappenfestival en Hillegomse Najaarsfeesten. In 2011 zijn er 21 geluidmeetrapportages gemaakt. Daarbij zijn ook metingen verricht in het kader van de APV (Algemene Plaatselijke Verordening), vooruitlopend op de structurele inzet in 2012 voor een aantal APV-taken.

VerkeersMilieuKaart
Om met de regionale VerkeersMilieuKaart te kunnen werken moet de kaart regelmatig geactualiseerd worden. Voor de werkzaamheden van de Milieudienst is het wenselijk dat de eventueel aanwezige VerkeersMilieuKaarten van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Rijnwoude en Nieuwkoop worden samengevoegd tot één regionale VerkeersMilieuKaart. Een VerkeersMilieuKaart voor de voormalige Rijnstreek of zelfs één grote regionale VerkeersMilieuKaart voor heel Holland Rijnland.

Zonebeheer
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het zonebeheer op de industrieterreinen binnen hun gemeenten. Zonebeheer houdt in dat de gezamenlijke geluidruimte van de bedrijven op het industrieterrein wordt beheerst. In 2009 heeft de Raad van State bepaald dat de geluidszonering van bedrijventerreinen vaak niet goed geregeld is in de bestemmingsplannen. De Milieudienst heeft veel inzet geleverd voor het inzichtelijk maken van het nieuwe en aankomende wettelijke kader, zoals jurisprudentie en de Crisis- en herstelwet. Daarnaast heeft de dienst adviezen voor bedrijven opgesteld, het rekenmodel op orde gebracht, presentaties gehouden en memo's opgesteld. Ook heeft de Milieudienst samen met de gemeenten de bestemmingsplannen op het onderdeel geluidszonering gecontroleerd. In 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Hieruit vloeien voor de gemeenten met een gezoneerd terrein dat op slot zit verplichte acties voort, zoals het opstellen van een geluidreductieplan. In 2011 is veel aandacht besteed aan het actualiseren van de data van de diverse gezoneerde terreinen in de regio.

Schiphol
De Milieudienst ondersteunt de deelname van de clustergemeenten aan de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en organiseert de ambtelijke en bestuurlijke afstemming met de provincie Zuid-Holland. De Milieudienst ondersteunt daarbij alle gemeenten in het CROS cluster zuidwest (Commissie Regionaal Overleg Schiphol) met de lobby over vliegtuiggeluid, alsmede voor de gemeenten Kaag en Braassem en Nieuwkoop.

De verlegging van de Spijkerboorroute naar de Duin- en Bollenstreek is van de baan. Hieraan heeft de Milieudienst een belangrijke bijdrage geleverd. In 2007 kwam de gemeente Haarlemmermeer met het plan om de startroute Spijkerboor te verleggen naar de Bollenstreek. Zo zou er minder hinder in de wijk Floriande komen en kon de nieuwbouw in Hoofdorp-West gerealiseerd worden. Hierop ontstond beroering in de Bollenstreek. De Milieudienst stelde in opdracht van de gemeenten een persbericht op met een stevige reactie. Ook hielp de dienst met de beantwoording van vragen van bewoners en raadsleden. De Milieudienst vroeg vertrouwelijke rapporten op en stelde op basis daarvan een factsheet op. Hierdoor konden bestuurders een koers kiezen. Ondertussen lobbyde de Milieudienst ambtelijk om de belangen van de Bollenstreek op de Alderstafel te krijgen. Zo werd duidelijk dat verlegging van de route veel nadelen had. In januari 2011 besloten de gemeenten en provincies rond Schiphol om de routeverlegging niet verder te onderzoeken.

Externe Veiligheid
2011 was het eerste jaar van de nieuwe programmaperiode Externe Veiligheid 2011-2014. De Veiligheidsregio Hollands Midden en de twee milieudiensten in het gebied hebben voor de uitvoering een gezamenlijk programma opgesteld. Voor de gemeenten in de regio Holland Rijnland voert de Milieudienst taken uit binnen het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014. De Milieudienst ontvangt hiervoor subsidie van het Rijk via de provincie.

De taken die binnen het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd, zijn onder andere; adviseren op ruimtelijke plannen en Wabovergunningen (onderdeel Milieu), bijhouden van het landelijk Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) en opstellen van verantwoordingsnotities voor het groepsrisico.

Het beheer en actueel houden van het risicoregister gevaarlijke stoffen wordt uitgevoerd conform het Werkdocument invoer in RRGS van Syncera B.V. datum 14 februari 2007 M06A0259.

Naar aanleiding van de invoering van het Besluit externe veiligheid voor buisleidingen heeft de Milieudienst in 2011 veel aandacht besteed aan het inzichtelijk maken van de risico's van hogedruk-aardgasleidingen. De Milieudienst heeft voor Holland Rijnland berekeningen gemaakt en hierover gerapporteerd aan de gemeenten en Gasunie, in verband met mogelijke saneringssituaties.

Ook actualiseerde de Milieudienst de vergunningen voor bedrijven met opslag van grote hoeveelheden verpakte gevaarlijke stoffen. Dat was al gepland in verband met de nieuwe regelgeving, maar werd extra actueel door de brand in Moerdijk. Alle vergunningverleners en toezichthouders hebben een cursus gevolgd over de nieuwste brandveiligheidinzichten rond opslagen en in regionaal verband zijn afspraken gemaakt over procedures en kwaliteitseisen.

Externe Veiligheid is voor alle ruimtelijke plannen een vast onderdeel van de integrale advisering van de Milieudienst aan de bij de Milieudienst aangesloten gemeenten.

Naast de reguliere taken besteden de Milieudiensten en de Veiligheidsregio Hollands Midden aandacht aan het opstellen en actualiseren van gemeentelijke externe veiligheids visies, en het maken van procesafspraken om externe veiligheid in ruimtelijke ordening processen en bij vergunningverlening te borgen.

3.2 Gerealiseerde uren Prettig, Gezond & Veilig

Het totaal aantal gerealiseerde uren voor Prettig, Gezond & Veilig is redelijk conform raming.

De overschrijding bij *Geluid & Verkeer* komt vooral omdat er meer uren noodzakelijk waren voor advisering inzake een saneringssituatie spoorweglawaai. Ook zijn er uren inzake gevelsanering besteed in het kader van de reconstructie van de N208 die niet waren begroot. Voor de advisering in 2011 zijn twee aanvullende offertes uitgebracht;

- betreft het uitvoeren van een akoestisch onderzoek op woningniveau inclusief het opstellen van hogere waardebesluiten
- en voor het begeleiden van het onderzoek naar isolerende maatregelen op woningniveau.

Met betrekking tot de onderschrijding van de uren voor *Lucht en Geur* en *Omgevingskwaliteit* is er sprake van verminderde vraag.

De uren voor *Externe Veiligheid* zijn ten laste gebracht van het regionale, gesubsidieerde, programma. Aangezien de subsidie is teruggebracht naar 75% is een deel van de uren die voor externe veiligheid in de ruimtelijke ordening worden gemaakt in de adviesuren bij duurzame inrichting opgenomen.

Ureninzet	*Begroting 2011*	*Offertes 2011*	*Begroting + offertes 2011*	*Werkelijk t/m 31-12-2011*
Lucht en geur	118	0	118	80
Geluid en verkeer	341	0	341	469
Schiphol	50	0	50	30
Omgevingskwaliteit	43	0	43	2
Externe veiligheid	169	0	169	151
PRETTIG, GEZOND & VEILIG	**720**	**0**	**720**	**732**

Tabel 3: Ureninzet

Overzicht geleverde producten Prettig, Gezond & Veilig

Het aantal geleverde producten is weergeven in onderstaande grafiek.

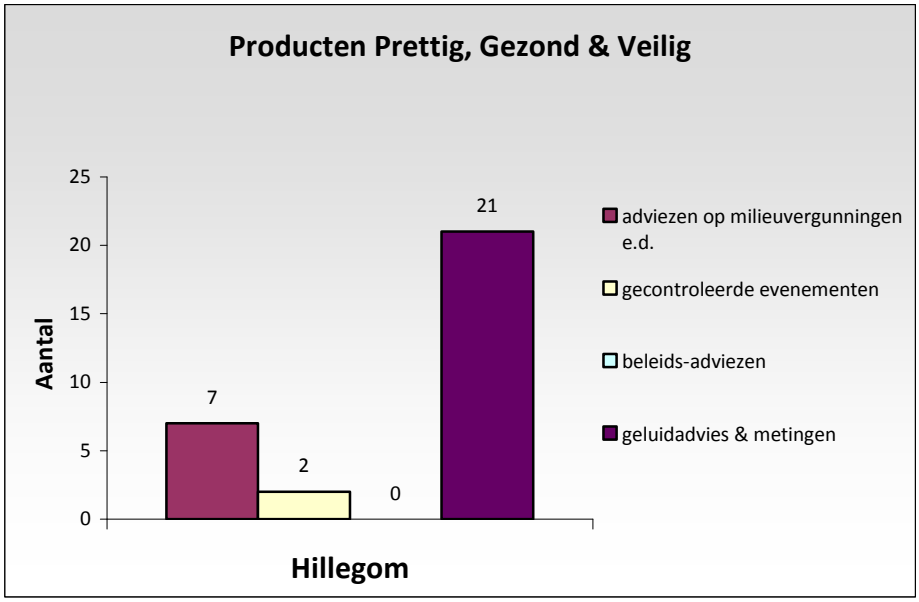

Figuur 6: Producten Prettig, Gezond & Veilig

4 Duurzame inrichting

4.1 Realisatie Ordening en inrichting

Alle ruimtelijke plannen zijn voorzien van een milieuparagraaf waarin aspecten van m.e.r.-plicht (milieueffectrapportage), zonering bedrijven, bodem, geluid, lucht, externe veiligheid, energie en duurzaam bouwen worden meegenomen. De Milieudienst levert deze inbreng bij alle ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen.

In 2011 heeft de Milieudienst voor Hillegom 34 adviezen uitgebracht op ruimtelijke plannen. Enkele voorbeelden van plannen waarover de dienst geadviseerd heeft zijn de bestemmingsplannen Patrimoniumbuurt en Elsbroek en het stedenbouwkundig plan Parkwijk.

Het totaalbeeld van de ROM-advisering van de Milieudienst is uit onderstaande grafiek af te lezen. In de grafiek staat per jaar het aantal ROM-adviezen per gemeente weergegeven.

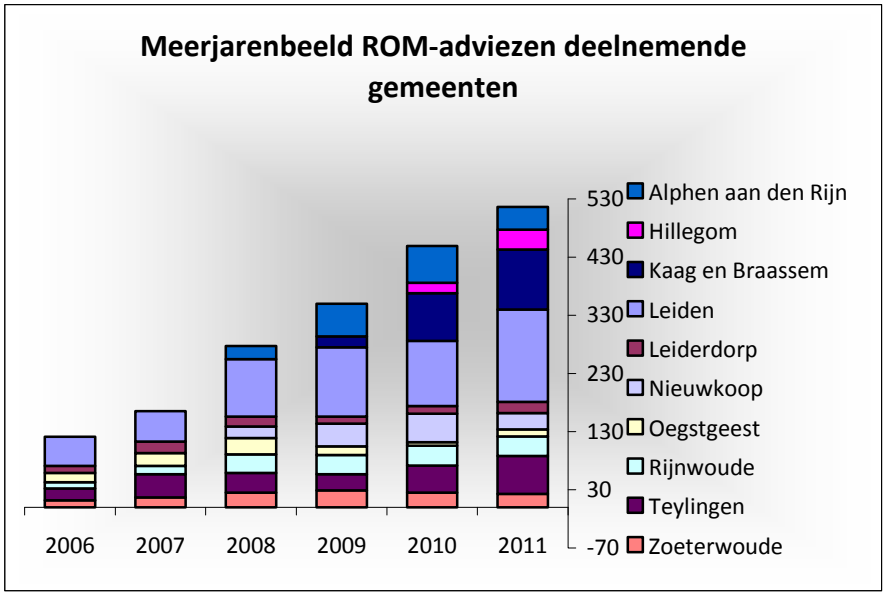

Figuur 7: Meerjarenbeeld ROM-adviezen deelnemende gemeenten

4.2 Realisatie Specifieke locaties

De specifieke bodemlocaties zijn verhuisd naar Realisatie Bodem en waterbodembeheer en worden dus ook hieronder verantwoord.
Voor twee grotere plannen wordt hieronder kort de inhoudelijke betrokkenheid van de Milieudienst beschreven.

't Zand
De Milieudienst heeft geadviseerd over de Kadernota. Voor dit plangebied is een voorontwerpbestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan is beoordeeld op de milieuaspecten. Verder heeft de dienst een Procedure hogere waarden (geluid) voorbereid en doorlopen.

N208
Over de herinrichting van de N208 is door de Milieudienst geadviseerd. De Milieudienst heeft akoestisch onderzoek verricht. Verder is het ontwerp Besluit hogere waarde (geluid) opgesteld.

4.3 Realisatie regionale projecten Holland Rijnland

Regionale Structuurvisie
De Milieudienst heeft advies uitgebracht aan Holland Rijnland over de eerste partiele herziening Regionale Structuurvisie 2020. Daarnaast vond afstemming plaats over de dossiers Schiphol en Greenport. Verder is een presentatie voorbereid rond de samenwerking bij ruimtelijke plannen en het thema duurzaamheid.

4.4 Realisatie Bodem en waterbodembeheer

De volgende reguliere werkzaamheden zijn in 2011 uitgevoerd.

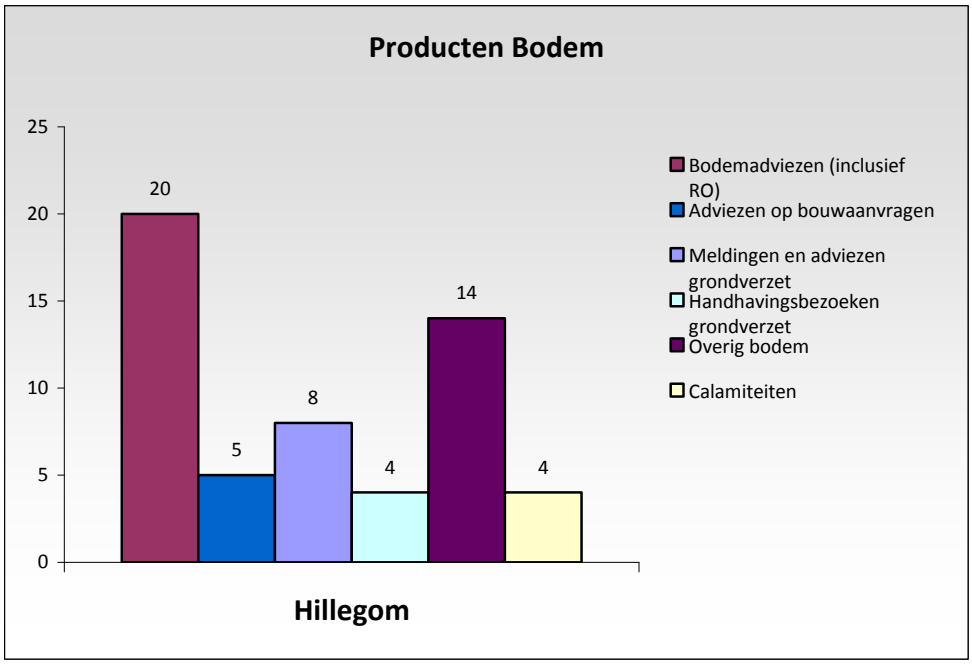

Figuur 8: Producten Bodem

Reorganisatie bodemwerkprocessen
Het afgelopen jaar is binnen de afdeling Bodem van de Milieudienst het project RBXO gestart. RBXO staat voor Reorganisatie Bodemwerkprocessen in Squit XO. Squit XO is een applicatie met een database voor bodem- en ander milieu-informatie.
Het project heeft de volgende doelen:

- Verhogen van de algemene kwaliteit van de producten van de afdeling Bodem.
- Verhogen van de mogelijkheden tot sturing van de medewerkers en van inzicht in hun werkvoorraad.
- Uniformeren, efficiënter inrichten en vergroten van de transparantie van de werkprocessen.
- Aansluiten op dienstbrede werkwijze(n) (zaakgericht werken/zaaktypen catalogus).
- Beter benutten van de wensen en capaciteiten van de medewerkers en daarmee het verhogen van het werkplezier en het gevoel van betrokkenheid van de medewerkers.

De intentie van de Milieudienst is de bodemwerkprocessen via het zaakgericht werken onder te brengen in Squit XO. Hiertoe is onderzocht in welke mate gebruik kan worden gemaakt van ondersteuning door de cluster procedurekamer van de Milieudienst. De dienst streeft ernaar het project voor de overdracht van de provinciale taken naar de Omgevingsdienst (1 juli 2012) volledig te hebben geïmplementeerd.

Besluit bodemkwaliteit
Het Besluit bodemkwaliteit heeft in 2008 het *Bouwstoffenbesluit* vervangen. Het Besluit bodemkwaliteit kent de mogelijkheid om in plaats van een algemeen gedefinieerd *generiek beleid* ook eigen *gebiedsspecifiek beleid* op te stellen. Dat kan zowel strenger als minder streng zijn. Het doel van het beleid is daarbij een integrale benadering vanuit verschillende belangen mogelijk te maken. Voorwaarde is dat er nooit overschrijding van risiconormen mag zijn.
Voor gemeenten die voor gebiedsspecifiek beleid gekozen hebben wordt dit in de eerste helft van 2012 uitgewerkt. Dit beleid moet in 2012 in de verschillende gemeenteraden vastgesteld worden.

Daarnaast zijn in het afgelopen jaar voor de gemeenten de bodemfunctieklassenkaarten opgesteld. In de meeste gemeenten is dit in 2011 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Deze kaarten geven de functies van een gebied in relatie tot het bodemgebruik weer. Zo kan ook bepaald worden wat een 'duurzame kwaliteit' is dat bij een specifiek gebied hoort. Dit is een wettelijke verplichting.

Tabel 4: Stand van zaken

stand van zaken	**kennisoverdracht mogelijkheden**	**kansen eigen beleid**	**bodemfunctie-klassekaart**	**proef-berekeningen**	**ontwikkeling eigen beleid**	**handhavingsplan aangepast**	**toezicht op orde**	**regionale bodembeheernota**
Regionaal niveau						+	+	o
Alphen ad Rijn	+	+	c	o	o			
Hillegom	+	+	d	o	-			
Kaag en Braassem	+	+	d	o	o			
Leiden	+	+	c	o	-			
Leiderdorp	+	-	d	o	-			
Nieuwkoop	+	+	d	o	o			
Oegstgeest	+	+	d	o	o			
Rijnwoude	+	+	d	o	o			
Teylingen	+	+	d	o	o			
Zoeterwoude	+	+	d	o	o			

+ uitgevoerd c conceptfase - niet van toepassing
d definitief o ontwikkeling/mee bezig

ISV
De provincie verdeelt in de periode 2010-2014 onder gemeenten de zogeheten ISV-bodemgelden voor de aanpak van spoedlocaties in de stedelijke omgeving. De provincie stelt per locatie een bedrag beschikbaar van € 117.000,-.
Om aanspraak te kunnen maken op dit bedrag, moeten er bestuursovereenkomsten worden gesloten over de aanpak. Daartoe heeft de Milieudienst een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren naar de (on)mogelijkheden van een aanpak van de spoedlocatie.
Intensief overleg in de voorbereiding leidde ertoe dat de overeenkomsten het karakter krijgen van een samenwerkingsverband tussen provincie en gemeenten. Verder gaat het om inspanningsafspraken in plaats van prestatieafspraken.
De planning is de overeenkomsten begin 2012 te tekenen. Daarmee ontstaat een nieuwe basis om de bodemproblematiek uiterlijk in 2015 beheersbaar te maken.

In Hillegom valt alleen de locatie Prins Hendrikstraat onder de bestuursovereenkomst. Het gaat hier om een mogelijk nog aanwezige verontreiniging met olieproducten afkomstig van een voormalig garagebedrijf met ondergrondse tanks. Waarschijnlijk is deze locatie in jaren negentig, vanwege de sloop en herinrichting tot woningbouw gesaneerd, echter zekerheid hierover ontbreekt. Om meer duidelijkheid te verkrijgen over de status van de locatie moet een aanvullend historisch onderzoek worden uitgevoerd. Dit wordt eventueel aangevuld met een beperkt bodemonderzoek.
In samenspraak met gemeente en provincie neemt de Milieudienst in 2012 het initiatief voor de vervolgstappen. Als er een overeenkomst gesloten wordt dan moet vóór 2013 het nader onderzoek uitgevoerd zijn, duidelijk zijn wanneer de verontreiniging gesaneerd dan wel beheerst is, en de kosten en kostendragers moeten inzichtelijk zijn.

Handhaving toepassing tarragrond
Bij controle bleek dat een aardappelgroothandel tarragrond stort op een weiland buiten de inrichting waar de aardappelen gespoeld worden. Tarragrond is de grond die vrijkomt bij het spoelen van aardappelen. Het gebruiken van tarragrond is niet toegestaan. Op grond van het *Besluit bodemkwaliteit* moet de kwaliteit van de grond aan bepaalde eisen voldoen en moet het gebruiken gemeld worden. Ook is een omgevingsvergunning vereist voor het opslaan van de grond. Aan dit bedrijf heeft de Milieudienst voor deze overtredingen een last onder dwangsom opgelegd. Naar aanleiding hiervan heeft het bedrijf een omgevingsvergunning aangevraagd en is deze verleend.

4.4 Gerealiseerde uren Duurzame inrichting

De uren voor Ordening en Inrichting zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt door een aantal niet voorziene ruimtelijke plannen waarover de Milieudienst advies heeft uitgebracht.

De gerealiseerde uren voor Specifieke locaties zijn lager dan geraamd. De Milieudienst spreekt de locaties jaarlijks af met de gemeente. Het blijkt lastig om een zo nauwkeurig mogelijke inschatting te maken van projecten en uren. Voor een aantal projecten zijn nauwelijks adviesuren gemaakt (bijvoorbeeld herontwikkeling leegstaande bedrijfsgebouwen). Andere projecten zijn onder Ordening en Inrichting geregistreerd (bijvoorbeeld Patrimonium).

Vanaf 2012 vervalt het onderscheid Ordening en Inrichting en Specifieke Locaties. Alle ruimtelijke plannen van de gemeente waarover de dienst adviseert, worden geregistreerd onder Ordening en Inrichting.

In de meeste gemeenten zijn de gerealiseerde bodemuren hoger dan geraamd. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door de ontwikkeling van nieuw beleid op het gebied van grondverzet en de uitvoering van het Besluit bodemkwaliteit. Daarnaast heeft de Milieudienst extra uren besteed aan kwaliteitsmanagement wat geresulteerd heeft in het ISO 9001 certificaat. En is gestart met de reorganisatie van de werkprocessen van de afdeling Bodem.
De overschrijding van de bodemuren wordt voor een deel veroorzaakt door extra vraag naar ruimtelijke ordening adviezen. Daarnaast heeft de Milieudienst extra uren gemaakt om de belangen van de gemeente te behartigen t.b.v. de bestuursovereenkomst met de provincie inzake de spoedlocaties.

Ureninzet	***Begroting 2011***	***Offertes 2011***	***Begroting + offertes 2011***	***Werkelijk t/m 31-12-2011***
Ordening en inrichting	360	0	360	810
Specifieke locaties	767	240	1.007	408
Bodem- en waterbodembeheer	873	0	873	958
DUURZAME INRICHTING	**1.999**	**240**	**2.239**	**2.177**

Tabel 5: Ureninzet

5 Duurzame wereld

5.1 Realisatie Duurzame wereld

Energie & Klimaat

Klimaatprogramma
Alle gemeenten in de regio Holland Rijnland hebben in de zomer van 2008 een collegebesluit genomen over de uitvoering van het *Plan van aanpak Klimaatprogramma 2008-2012 Holland Rijnland en Rijnstreek*. Met dat besluit hebben de gemeenten de Milieudienst opdracht gegeven het programma samen met de gemeenten uit te voeren. De rol van de Milieudienst bij deze uitvoering is vooral gericht op het faciliteren en informeren van de gemeenten en, waar mogelijk (en zinvol), de regionale samenwerking/uitwisseling te bevorderen.

In 2011 heeft de Milieudienst diverse projecten afgerond die in 2008, 2009 en 2010 zijn gestart. Daarnaast zijn nieuwe projecten gestart die in de loop van 2012 tot resultaten leiden. In 2012 wordt het programma afgerond en beëindigd. Alle projecten binnen de thema's van het Klimaatprogramma verlopen conform planning.

Hieronder is per thema kort beschreven welke activiteiten in 2011 zijn uitgevoerd en, indien van toepassing, welke resultaten zijn bereikt. Een totaaloverzicht van alle tot nu toe uitgevoerde werkzaamheden is beschreven in de voortgangsrapportage Klimaatprogramma. Dit wordt begin 2012 aan alle gemeenten toegezonden.

Duurzame overheid
Voor de gemeentelijke organisatie heeft de Milieudienst drie projecten opgestart die alle drie volgens planning lopen. Deze projecten zijn:
- Energiezuinige openbare verlichting
- Duurzaam inkopen
- Energiezuinige gemeentelijke gebouwen

In 2011 is gestart met een proefproject om de meerjarenonderhoudsplanningen van gemeentelijke gebouwen te verduurzamen. De gemeenten Lisse en Hillegom zijn de eerste gemeenten die dit uitwerken. De hiermee opgedane ervaringen worden overgedragen aan de overige gemeenten van Holland Rijnland.

Dit jaar is een samenwerking gestart met Milieudienst Midden-Holland voor de prioriteitplaatsing van slimme meters, energiebeheer en de aanbesteding van meet- en monitoringdiensten. Er is een instrument ontwikkeld dat inzicht geeft in de kosten en baten wanneer de meters vervangen worden voor een slimme meter en meet- en monitoringdiensten afneemt. Dit instrument is begin 2012 beschikbaar.

De Milieudienst heeft de gebruikersgroep Vergroenen ICT ondersteund. De groep komt twee keer per jaar bij elkaar om de ervaringen met energiebesparing in ICT met elkaar te delen. Dit is een vervolg op het proefproject Vergroenen ICT dat in 2010 is uitgevoerd. De behoefte aan uitwisseling van kennis en ervaring blijkt groot en nuttig te zijn. Voor het project energiezuinige openbare verlichting is er een zelfde gebruikersgroep.

In november is een regionale bijeenkomst duurzaam inkopen georganiseerd over de sociale criteria (social return) van duurzaam inkopen. Het doel van social return is dat een gemeentelijke investering, naast het gewone rendement, ook een concrete sociale winst (return) oplevert. Dit gebeurt bijvoorbeeld door (leer)werk- en stageplekken te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De aanpak van dit project is niet haalbaar voor de individuele gemeenten, daarom wordt onderzocht of dit in Holland Rijnland verband kan gebeuren. Tijdens de bijeenkomst was de beleidsmedewerker Sociale Agenda Holland Rijnland aanwezig. Hij heeft uit het portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda de opdracht gekregen de sociale criteria verder uit te werken. Met de bijeenkomst voor de inkopers is er een directe verbinding gelegd tussen de inkopers en de invalshoek van sociale zaken.

Bestaande bouw
Het Energieservicepunt particulieren is onderdeel van de website www.energievoordetoekomst.nl. Het Energieservicepunt biedt informatie en praktische hulp bij het uitvoeren van energiebesparende maatregelen voor particulieren en bedrijven. Vanuit dit servicepunt worden diverse bewustwordingscampagnes uitgevoerd. In 2011 zijn twee campagnes uitgevoerd:

- Groene Stroom (voorjaarsactie)
- Isolatiecampagne (najaarsactie)

Deze campagnes informeren en stimuleren inwoners tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

Groene Stroom
Door de inkoop van groene stroom dragen inwoners bij aan de stimulering van duurzame energieproductie en vermindering van de CO_2-uitstoot. Landelijk is de verkoop van groene stroom met 22% gestegen.

Isolatiecampagne
Voor de najaarsactie was een korting bedongen bij een aantal isolatiebedrijven. Via de website van het Energieservicepunt konden particulieren een offerte aanvragen om in hun eigen woning extra isolatiemaatregelen te laten uitvoeren.
Mede door de campagnes is de website van het Energieservicepunt ook in 2011 weer vaak bezocht.

Diverse gemeenten hebben duurzaamheidambities opgenomen in de prestatieafspraken met de woningcorporaties. De Milieudienst is in gesprek met de woningcorporaties over de concretisering van deze afspraken. Dit zal doorlopen in 2012.

Nieuwbouw
In 2011 is binnen dit thema aan twee projecten gewerkt:

- Onderzoek EPC-handhaving
- Regionale Energievisie Holland Rijnland

Onderzoek EPC-handhaving
Doel van het onderzoek naar de EPC-handhaving was de resultaten van een landelijk onderzoek met onze regio te vergelijken. Uit het landelijk onderzoek blijkt namelijk dat vijftig procent van nieuwbouw niet voldoet aan de wettelijke eisen voor energieprestatie. Een ander doel was het verbeteren van de effectiviteit van de EPC-handhaving binnen de bestaande middelen. Conclusie van het onderzoek was dat de resultaten van de EPC-

handhaving in de regio gelijk is aan de landelijke trend. Verder is de conclusie dat andere handhavingsmodellen alleen mogelijk zijn indien wetswijzigingen worden doorgevoerd.

Regionale Energievisie Holland Rijnland
Doel van dit project is duurzame energiekansen op het schaalniveau van gemeenten in de regio inzichtelijk te maken en deze via beleid te borgen. Vanwege het regionale schaalniveau is dit project opgezet in samenwerking met de provincie Zuid-Holland. Een regionale energievisie geeft een breder beeld geeft van de kansen dan wanneer alleen op planniveau, zoals nu gebeurt vanuit het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw, een energievisie wordt opgesteld.

De technische studie naar deze duurzame energiekansen is eind 2011 voltooid. Deze studie kunnen gemeenten gebruiken als bouwsteen bij het benutten van regionale energiekansen in de gemeentelijke structuurvisie. Een natuurlijk moment daarvoor is bij het maken of herzien van de structuurvisie.

In 2012 wordt deze studie aan de gemeenten in de regio aangeboden. Daarbij wordt ingezet op meerwaarde van de studie voor de gemeenten en van het beleidsmatig borgen van duurzame energiekansen voor de praktijk. Hiervoor is een duurzame gemeentelijke structuurvisie de aangewezen plek.

Bedrijven
De uitvoering van het thema Bedrijven vindt in belangrijke mate plaats binnen het reguliere milieutoezicht van bedrijven. Dit deel wordt beschreven in het hoofdstuk Bedrijven van dit jaarverslag.
In 2011 is de notitie Uitvoeringsbeleid Handhaving Energie opgesteld. Met deze notitie beoogt de Milieudienst in zijn taakoefening toezicht en handhaving op energieaspecten bij bedrijven meer te stroomlijnen en structureel te maken. Deze notitie wordt in het eerste kwartaal van 2012 ter besluitvorming voorgelegd aan het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst.

In samenwerking met de Dienst Milieu- en Bouwtoezicht van de gemeente Amsterdam is de Milieudienst een onderzoek gestart naar de efficiency van WKO-systemen (warmte-koudeopslag). In de praktijk blijkt vaak dat de resultaten niet overeenkomen met de verwachtingen. In sommige gevallen is dit te wijten aan de wijze waarop de installaties worden aangestuurd. Uit onderzoek moet blijken hoe groot en veelvuldig de afwijkingen zijn en in hoeverre dit in strijd is met de milieuregelgeving.

Duurzame mobiliteit
Het thema Duurzame mobiliteit omvat zowel de stimulering van elektrisch vervoer, alternatieve brandstoffen alsook de stimulering van het fietsgebruik en het openbaar vervoer. Een groep enthousiaste ondernemers op het gebied duurzame mobiliteit heeft de mobiliteitswerkgroep Schoon op weg gevormd. De werkgroep heeft geïnventariseerd welke behoefte bij gemeenten is en waar zij een bijdrage aan kunnen leveren.

De afgelopen jaren hebben diverse gemeenten oplaadpunten gerealiseerd voor elektrisch vervoer. Om startende gemeenten hierbij te helpen heeft de Milieudienst in samenwerking met de voorlopers een informatieblad opgesteld. Hierin staat wat gemeenten moeten doen om een oplaadpunt te realiseren en welke kosten ermee gemoeid zijn. Inmiddels staan in de gemeenten Alphen aan den Rijn, Rijnwoude Nieuwkoop, Noordwijkerhout en

Kaag en Braassem elektrische oplaadpunten. De andere gemeenten zijn nog bezig om oplaadpunten te realiseren.

Met behulp van een aardgasconsulent benadert de Milieudienst bedrijven met een eigen wagenpark en wijst hen op de voordelen van rijden op aardgas. De verwachting is dat meerdere bedrijven de komende jaren aardgasvoertuigen aanschaffen. Hierdoor wordt het voor pomphouders steeds aantrekkelijker een aardgasvulpunt aan te bieden. Naast ondernemers in gemeente Leiden en Zoeterwoude heeft een Katwijkse ondernemer ook een vulpunt gerealiseerd. Een Alphense en een Noordwijkse ondernemer volgen.

In 2010 is gestart met het inventariseren van knelpunten die het realiseren van alternatieve brandstoffen kunnen stagneren. Dit project liep door in 2011. Het doel van het project is wegnemen van mogelijke belemmeringen en kansen en/of mogelijkheden inzichtelijk maken (bestemmingsplan en gronduitgifte). Met behulp van de uitkomsten van deze inventarisatie wilde de Milieudienst een informatieblad opstellen voor gemeenten en marktpartijen. Uit de inventarisatie bleek dat er weinig knelpunten waren. Om die reden is er geen informatieblad opgesteld.

Via aanbesteding van de provincie wordt gewerkt om schonere bussen in de regio te krijgen. De invloed van regio is hierbij overigens beperkt.

Duurzame energieproductie
In 2011 zijn voor alle gemeenten biomassascans uitgevoerd. Daarbij is het economisch potentieel van alle biomassastromen in de gemeenten geïnventariseerd en op haalbaarheid getoetst. Uit de scans blijkt dat er in de regio een opwekkingspotentieel van 1539 TerraJoule uit biomassa is. Dit draagt voor veertien procent bij aan de doelstellingen voor opwekking van duurzame energie uit het Klimaatprogramma. In overleg met gemeenten werkt de Milieudienst aan vervolgstappen die leiden tot daadwerkelijke realisatie.

Communicatie
Op de website www.energievoordetoekomst.nl staan altijd de laatste ontwikkelingen rond de diverse projecten uit het Klimaatprogramma. Ook initiatieven van bedrijven en inwoners staat hier op. In 2011 zijn ruim zestig nieuwsberichten geplaatst en drie nieuwsbrieven verstuurd. De website van het Energieservicepunt is een onderdeel van deze website.

In 2011 is gestart met de Werkgroep Duurzaamheid. Deze is in de plaats gekomen van de werkgroep Milieucommunicatie en de Stuurgroep Klimaatprogramma. In 2011 is de werkgroep tweemaal bij elkaar gekomen. Tijdens de Werkgroep Duurzaamheid informeert de Milieudienst de gemeenten over de voortgang van het Klimaatprogramma en het Meerjarenplan Milieucommunicatie. Verder worden nieuwe ideeën met gemeenten gedeeld en ervaringen onderling uitgewisseld.

CO_2-monitor
In 2011 is de CO_2-monitor geïntroduceerd en uitgewerkt om de CO_2-emissies te berekenen. Deze monitor is in principe voor iedereen bereikbaar via de website www.energievoordetoekomst.nl. In de CO_2-monitor staan ruim 180 projecten geregistreerd die de afgelopen jaren in de regio zijn uitgevoerd. Deze projecten vertegenwoordigen een CO_2-reductie van ruim 77 kiloton.
Daarmee is de monitor nog lang niet compleet. De Milieudienst vult ontbrekende informatie aan en heeft gemeenten gevraagd om projectinformatie aan te leveren die in de CO_2-monitor wordt opgenomen. In de loop van 2012 zal een meer compleet beeld ontstaan van

de daadwerkelijke CO_2-reductie. Overigens dient te worden opgemerkt dat het te allen tijde gaat om theoretische getallen die gebaseerd zijn op landelijk geaccepteerde rekenregels.

Duurzaam bouwen

Het Beleidskader Duurzame Stedenbouw en DuBoPlus-beleid is in het hele werkgebied van de Milieudienst vastgesteld[1]. Bij elk bouwplan waarover de Milieudienst adviseert is dat het uitgangspunt. In de begroting 2011 is de verwachting uitgesproken dat 57% van de in 2011 in de regio te bouwen woningen conform het DuBoPlus-beleid is gebouwd. In werkelijkheid is in 2011 54% van de woningen conform het DuBoPlus-beleid gebouwd. Daarmee is nagenoeg aan de verwachting voldaan. Let op, deze percentages zijn gebaseerd op een prognose. De definitieve cijfers worden rond de zomer van 2012 bekend.

Onderstaande tabel geeft per gemeente een overzicht van het aantal en percentage gerealiseerde DuBoPlus-woningen in 2011. Evenals het aandeel en percentage bruto vloeroppervlakte (BVO) dat binnen de utiliteit duurzaam is gebouwd. In de laatste drie kolommen staat een overzicht van het aantal duurzaam gebouwde grond-, weg- en waterbouwprojecten (GWW), het aantal projecten waar de ambitietabel van het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS) is toegepast en het aantal projecten waarvoor een Duurzaamheidsprofiel van een Locatie (DPL) is berekend. Let op, de gegevens in de tabel zijn gebaseerd op een schatting, de definitieve gegevens zijn pas rond de zomer van 2012 bekend en worden verwerkt in het jaarverslag over 2012.

Tabel 6: Overzicht woningbouw, utiliteit en GWW-projecten per gemeente, dat gebouwd is conform de DuBoPlus-richtlijn

Gemeente	**Woningbouw**			**Utiliteit**			**GWW**	**RBDS**	**DPL berekend**
2011 [1]	Aantal woningen	Dubo Plus woningen	% t.o.v. totaal	M2 BVO totaal	M2 BVO dubo plus	% t.o.v. totaal	Aantal projecten	Aantal projecten	Aantal projecten
Alphen aan den Rijn	361	0	0%	0	0	0%	0	0	0
Hillegom	1	0	0%	0	0	0%	0	1	0
Kaag en Braassem	38	38	100%	0	0	0%	0	0	0
Leiden	1.314	1.200	91%	123.305	105.805	86%	2	3	1
Leiderdorp	109	109	100%	4.211	4.211	100%	0	2	1
Nieuwkoop	1	0	0%	0	0	0%	0	0	0
Oegstgeest	99	63	64%	1.880	1.080	0%	0	1	0
Rijnwoude	65	0	0%	15.960	14.000	88%	1	1	0
Teylingen	1	0	0%	0	0	0%	0	1	0
Zoeterwoude	1	0	0%	0	0	0%	1	1	0
Katwijk	576	195	34%	0	0	0%	0	0	0
Lisse	1	0	0%	0	0	0%	0	0	0
Noordwijk	667	150	22%	0	0	0%	0	0	0
Noordwijkerhout	1	0	0%	0	0	0%	0	0	0
Voorschoten	1	0	0%	0	0	0%	0	0	0
Totaal regio	**3.236**	**1.755**	**54%**	**145.356**	**125.096**	**86%**	**4**	**10**	**2**

[1] = schatting; definitieve stand van zaken is zomer 2012 bekend en wordt verwerkt in jaarverslag 2012

[1] Verwacht wordt dat dit beleid (door de duurzaamheidsagenda) in 2012 door de gemeenten Nieuwkoop en Alphen aan den Rijn in 2012 wordt vastgesteld. Tot dan hanteren deze gemeenten het convenant *duurzaam bouwen Rijnstreek*.

In onderstaande grafiek is het meerjarenbeeld van het percentage DuBoPlus-gebouwde woningen per gemeente weergegeven.

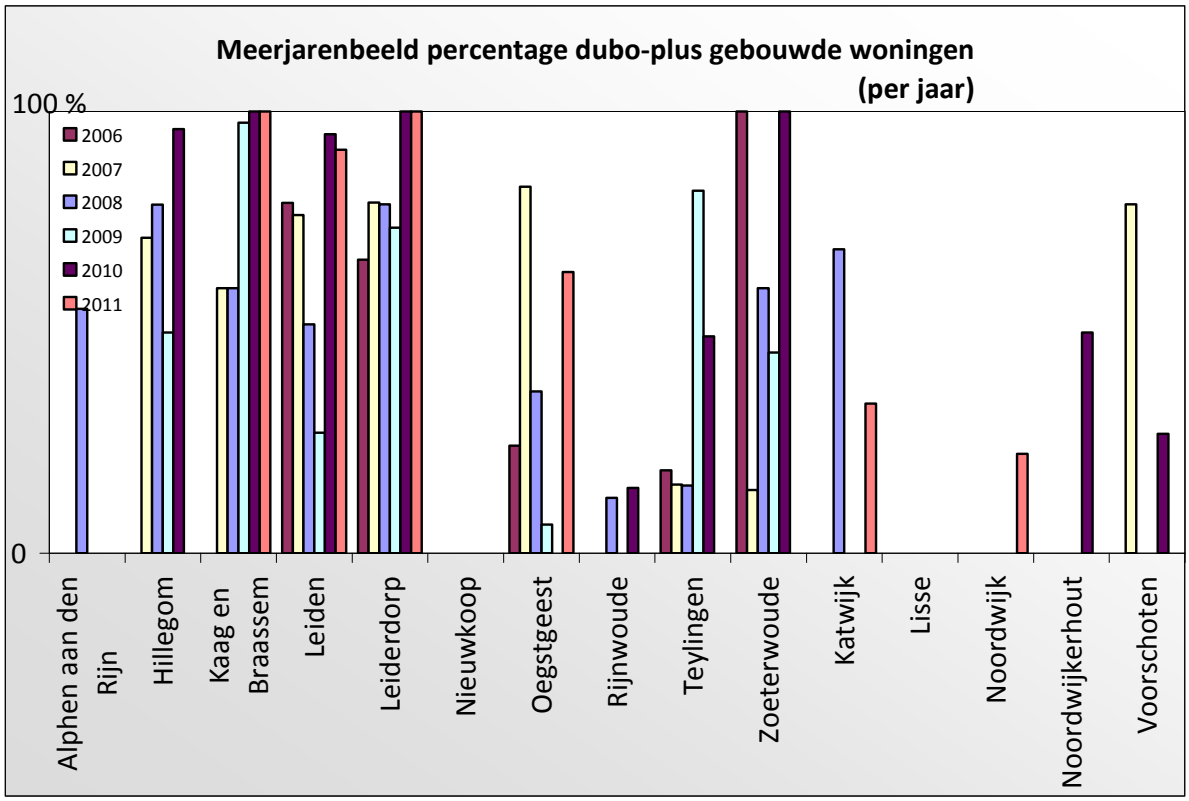

Figuur 9: Meerjarenbeeld percentage DuBoPus-gebouwde woningen

Duurzaam bouwen

Alle gemeenten in de regio waar de DuBoPlus-richtlijn is vastgesteld hebben in 2010 het DuBoPlus-beleid geactualiseerd. Het rekeninstrument GPR-gebouw (Gemeentelijke Praktijk Richtlijn) berekent en controleert bij alle nieuwe projecten de duurzaam bouwen prestatie. Op basis van een beoordeling van een berekening met dit instrument wordt een duurzaam bouwen advies opgesteld. Utiliteitsprojecten, zoals scholen en culturele centra, die voldoen aan GPR-Gebouw worden gemeld in het landelijk register van GPR-Gebouw. Een gebouw voldoet aan GRP-Gebouw als deze, in het geval van een gemeentelijk project een score van 8.0 heeft en een 7.0 scoort bij een niet gemeentelijk project, op alle thema's. Het landelijke register is een ontmoetingsplaats voor gemeenten, ontwikkelaars, architecten en vermelding is een beloning voor de inspanning van de bouwpartijen.

Naast woning- en utiliteitbouw is ook een stap gezet naar het ontsluiten van een rekeninstrument voor het beoordelen van kwaliteit en duurzaamheid van materialen en het materiaalgebruik in grond-, weg- waterbouwprojecten. Van Rijkswaterstaat (RWS) heeft de Milieudienst een licentie gekregen voor het gebruik van DuboCalc (dit is een rekeninstrument voor grond-, weg- en waterbouwprojecten). In samenwerking met Agentschap NL en CROW werkt de Milieudienst aan het verbeteren van dit instrument. Twee pilot projecten zijn in 2011 gestart. Dit zijn Maximabrug (Rijnwoude en Alphen aan den Rijn) en de Noordelijke Randweg (Teylingen).

Van een aantal gemeenten is het Programma van Eisen, ook wel Handboek of Leidraad genoemd, voor de inrichting van de openbare ruimte gescreend op duurzame maatregelen

en hierop aangepast. Dit document komt dan in de plaats van de maatregelenchecklist GWW (Regionale DuBoPlus-Richtlijn). De volgende gemeenten zijn gescreend; Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Leiden, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.

Regionaal DuBo-Consulentschap
De Milieudienst verzorgt het regionaal DuBo-Consulentschap. Dit betekent dat alle gemeenten in de regio bij de Milieudienst terechtkunnen voor vragen op het gebied van duurzaam bouwen met betrekking tot duurzame (her)ontwikkeling van woonwijken en bedrijfsterreinen. Daarnaast wordt ook actief kennis en ervaringen uitgewisseld in het Regionaal Duurzaam Bouwen Overleg (REDO). Net als de voorgaande jaren vond ook in 2011 tweemaal een netwerkbijeenkomst plaats.

In onderstaande grafiek het totaalbeeld van uitgebrachte adviezen voor de aangesloten gemeenten weergegeven.

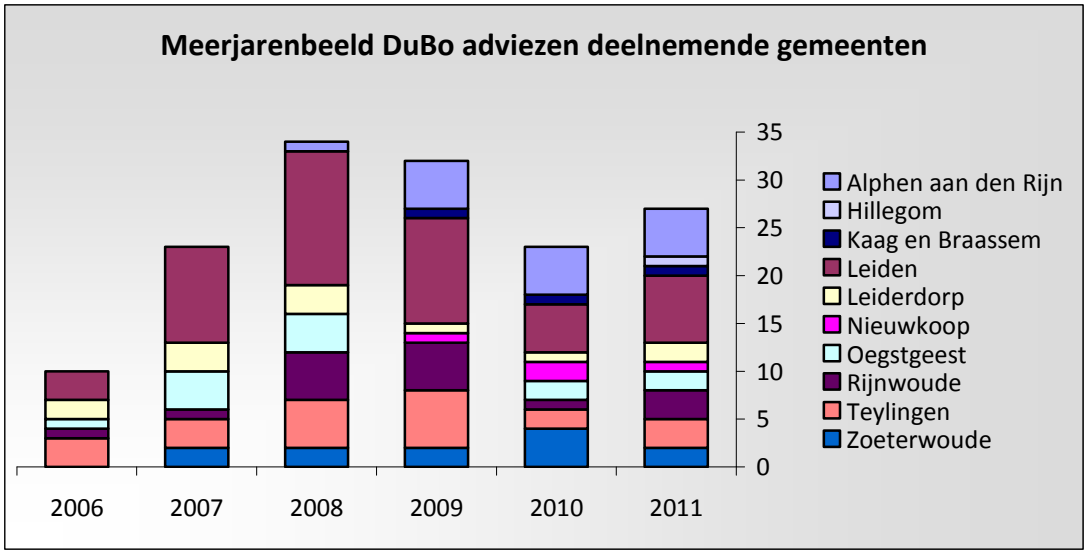

Figuur 10: Meerjarenbeeld dubo adviezen deelnemende gemeenten

FSC convenant
Gebruik bij de realisatie van projecten zoveel mogelijk hout en houtproducten uit verantwoord beheerde bossen met het FSC-keurmerk. Dit is het uitgangspunt van het regionale duurzaam bouwen beleid. De Milieudienst heeft daarom het initiatief genomen in regionaal verband deze afspraken meer te formaliseren. Besluitvorming vindt per gemeente plaats.

Tot nu toe hebben twaalf van de vijftien gemeenten in Holland Rijnland het convenant getekend. Dit zijn de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Rijnwoude, Voorschoten en Zoeterwoude. Ook de Milieudienst ondertekende het convenant. De verwachting is dat begin 2012 alle gemeenten het convenant hebben ondertekend. Daarmee kopen alle gemeenten in de regio verantwoord hout en papier in.
Tevens zijn afspraken met FSC Nederland gemaakt voor het inhuren van specialistische kennis in de vorm van een permanent FSC-coachschap. De kosten per gemeenten zijn gering.

Duurzame Stedenbouw en Gebiedsontwikkeling
In 2011 is het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS) toegepast bij tien nieuwe ruimtelijke projecten en gebiedsvisies in de regio. Het totaal komt hiermee op 62 projecten. De nadruk ligt hierbij op de praktijk en dat projectleiders (van de gemeente en ontwikkelaars) het Beleidskader zelf oppakken en gaan hanteren. In onderstaande projecten is dat ook gebeurd en zijn met behulp van de ambitietabel duurzame stedenbouw duurzame ambities afgesproken en in het ontwerp geïntegreerd. Het gaat om de volgende projecten: Leidse Schans in Leiden, Plantage in Leiderdorp, 't Zand in Hillegom, Weidelanden en Rijnpark in Rijnwoude, Hooghkamer in Teylingen en Swetterhage in Zoeterwoude.

In het kader van kennisoverdracht en informatie-uitwisseling zijn twee regionale bijeenkomsten Duurzame Stedenbouw georganiseerd. Hierbij waren de medewerkers van de deelnemende gemeenten die zich bezighouden met ruimtelijke ordening en specialisten van de Milieudienst aanwezig. Met de feedback en nieuwe inzichten is de actualisatie voor 2012 van het RBDS en de ambitietabel 2012 tot stand gekomen.

Kwaliteitsimpuls Ruimte en Milieu
De Milieudienst werkt ook aan het verder brengen van duurzame gebiedsontwikkeling. In dit kader werkt de Milieudienst samen met de provincie Zuid-Holland en de andere milieudiensten. Daarvoor is een samenwerkingsovereenkomst gesloten die de basis is voor de regionale uitvoering van het programma Kwaliteitsimpuls Ruimte en Milieu / DGO West-Holland.

Voor de regionale uitvoering is gestart met twee projecten:
- Duurzame Structuurvisies: gericht op het benoemen en borgen van duurzaamheid in gemeentelijke structuurvisies. Dit project is gestart in samenwerking met gemeenten Teylingen en Alphen aan den Rijn.
- Duurzaam Rendement: gericht op het verbeteren van financiële voorwaarden voor het investeren in duurzaamheid. Dit project is gestart in samenwerking met gemeenten Leiden en Oegstgeest.

5.2 Gerealiseerde uren Duurzame wereld

De uren voor het Klimaatprogramma zijn iets lager dan geraamd. Voor de kosten van de SLoK-regeling klimaatbeleid ontvangt de gemeente een compensatie via het gemeentefonds. De regeling loopt door in 2012. Om financiële fluctuaties bij de deelnemers te voorkomen, worden de gemiddelde jaarlijkse kosten in de begroting geraamd en in de jaarrekening aan de gemeente doorbelast. Eventuele afwijkingen tussen de werkelijke kosten en de gemiddelde kosten worden gereserveerd. Per saldo leiden de minderuren voor de SLoK-regeling in 2011 voor de gemeente niet tot minder kosten.

Voor Energie en Klimaat is naast het SLoK-programma een beperkt aantal extra uren geraamd voor het behandelen van verzoeken en vragen vanuit de gemeente en/of in regioverband op het gebied van energie en klimaat. In 2011 is daar beperkt gebruik van gemaakt waardoor het aantal gemaakte uren achterblijft bij de raming.

De uren voor de productgroep Duurzaam bouwen zijn exact conform raming besteed.

Ureninzet	***Begroting 2011***	***Offertes 2011***	***Begroting + offertes 2011***	***Werkelijk t/m 31-12-2011***
Energie en klimaatbeleid	190	0	190	158
Duurzaam bouwen	52	0	52	52
DUURZAME WERELD	**242**	**0**	**242**	**210**

Tabel 7: Ureninzet

6 Urenrealisatie & financiën 2011

In onderstaand overzicht is de raming van 2011 naast de werkelijke uren in 2011 zichtbaar. De Milieudienst rekent de werkelijke uren af met de gemeente.

Ureninzet	*Begroting 2011*	*Offertes 2011*	*Begroting + offertes 2011*	*Werkelijk t/m 31-12-2011*	*Verschil in %*	*Verschil*
MILIEUCOMMUNICATIE EN VOORLICHTING	**746**	**0**	**746**	**754**	**1%**	**9**
Programmering & verantwoording	183	0	183	146	-20%	-37
Opdrachtgever	429	0	429	432	1%	4
Samenleving	134	0	134	176	31%	42
BEDRIJVEN	**3.755**	**0**	**3.755**	**3.457**	**-8%**	**-298**
Reguleren milieuactiviteit	1.577	0	1.577	1.119	-29%	-459
Milieutoezicht	2.177	0	2.177	2.338	7%	161
PRETTIG, GEZOND & VEILIG	**720**	**0**	**720**	**732**	**2%**	**12**
Lucht en geur	118	0	118	80	-32%	-38
Geluid en verkeer	341	0	341	469	38%	129
Schiphol	50	0	50	30	-40%	-20
Omgevingskwaliteit	43	0	43	2	-95%	-41
Externe veiligheid	169	0	169	151	-11%	-18
DUURZAME INRICHTING	**1.999**	**240**	**2.239**	**2.177**	**-3%**	**-63**
Ordening en inrichting	360	0	360	810	125%	451
Specifieke locaties	767	240	1.007	408	-59%	-599
Bodem- en waterbodembeheer	873	0	873	958	10%	86
DUURZAME WERELD	**242**	**0**	**242**	**210**	**-13%**	**-31**
Energie en klimaatbeleid	190	0	190	158	-17%	-32
Duurzaam bouwen	52	0	52	52	1%	1
TOTAAL	**7.462**	**240**	**7.702**	**7.329**	**-5%**	**-372**

Tabel 8: Ureninzet

In totaal zijn de werkelijke uren in 2011 lager dan de geraamde uren (inclusief aanvullende offertes), te weten 372 uur.

De belangrijkste afwijkingen worden in de onderstaande tekst toegelicht.

Communicatie, Opdrachtgever & Samenleving
De onderbesteding voor het product *Programmering en verantwoording* is te wijten aan een tijdelijke vacature en is eenmalig en niet structureel.

Bedrijven
298 Uur minder dan geraamd ten opzichte van de begroting (inclusief aanvullende offertes). Voor Hillegom is een onderbesteding in uren te zien. Deze onderbesteding wordt veroorzaakt door reguleren. De aantallen vergunningen en meldingen blijven achter bij de planning. Het aantal bedrijven met een vergunning is in 2011 wederom gedaald en dit is ook te zien in de bestede uren. Het aantal uren dat besteed is aan toezicht is navenant hoger. Dit heeft te maken met een verschuiving van werkzaamheden van reguleren naar toezicht. In totaal zijn 129 uren besteed aan de ontwikkeling van invoering van de APV-taken. Ten opzichte van 2010 lijkt dit een tendens die zich voortzet Deze uren kunnen worden ingezet voor de nieuwe APV-taken die in 2011 overgedragen zijn aan de Milieudienst.

Prettig, Gezond & Veilig
Het totaal aantal gerealiseerde uren voor Prettig, Gezond & Veilig is redelijk conform raming.

De overschrijding bij *Geluid & Verkeer* komt vooral omdat er meer uren noodzakelijk waren voor advisering inzake een saneringssituatie spoorweglawaai. Ook zijn er uren inzake gevelsanering besteed in het kader van de reconstructie van de N208 die niet waren begroot. Voor de advisering in 2011 zijn twee aanvullende offertes uitgebracht;

- betreft het uitvoeren van een akoestisch onderzoek op woningniveau inclusief het opstellen van hogere waardebesluiten
- en voor het begeleiden van het onderzoek naar isolerende maatregelen op woningniveau.

Met betrekking tot de onderschrijding van de uren voor *Lucht en Geur* en *Omgevingskwaliteit* is er sprake van verminderde vraag.

De uren voor *Externe Veiligheid* zijn ten laste gebracht van het regionale, gesubsidieerde, programma. Aangezien de subsidie is teruggebracht naar 75% is een deel van de uren die voor externe veiligheid in de ruimtelijke ordening worden gemaakt in de adviesuren bij duurzame inrichting opgenomen.

Duurzame inrichting
63 Uur minder dan geraamd ten opzichte van de begroting (inclusief aanvullende offertes). De uren voor Ordening en Inrichting zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt door een aantal niet voorziene ruimtelijke plannen waarover de Milieudienst advies heeft uitgebracht.

De gerealiseerde uren voor Specifieke locaties zijn lager dan geraamd. De Milieudienst spreekt de locaties jaarlijks af met de gemeente. Het blijkt lastig om een zo nauwkeurig mogelijke inschatting te maken van projecten en uren. Voor een aantal projecten zijn nauwelijks adviesuren gemaakt (bijvoorbeeld herontwikkeling leegstaande bedrijfsgebouwen). Andere projecten zijn onder Ordening en Inrichting geregistreerd (bijvoorbeeld Patrimonium).

Vanaf 2012 vervalt het onderscheid Ordening en Inrichting en Specifieke Locaties. Alle ruimtelijke plannen van de gemeente waarover de dienst adviseert, worden geregistreerd onder Ordening en Inrichting.

In de meeste gemeenten zijn de gerealiseerde bodemuren hoger dan geraamd. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door de ontwikkeling van nieuw beleid op het gebied van grondverzet en de uitvoering van het Besluit bodemkwaliteit. Daarnaast heeft de Milieudienst extra uren besteed aan kwaliteitsmanagement wat geresulteerd heeft in het ISO 9001 certificaat. En is gestart met de reorganisatie van de werkprocessen van de afdeling Bodem.
De overschrijding van de bodemuren wordt voor een deel veroorzaakt door extra vraag naar ruimtelijke ordening adviezen. Daarnaast heeft de Milieudienst extra uren gemaakt om de belangen van de gemeente te behartigen t.b.v. de bestuursovereenkomst met de provincie inzake de spoedlocaties.

Duurzame Wereld
31 Uur minder dan geraamd ten opzichte van de begroting (inclusief aanvullende offertes). De uren voor het Klimaatprogramma zijn iets lager dan geraamd. Voor de kosten van de SLoK-regeling klimaatbeleid ontvangt de gemeente een compensatie via het gemeentefonds. De regeling loopt door in 2012. Om financiële fluctuaties bij de deelnemers te voorkomen, worden de gemiddelde jaarlijkse kosten in de begroting geraamd en in de jaarrekening aan de gemeente doorbelast. Eventuele afwijkingen tussen de werkelijke kosten en de gemiddelde kosten worden gereserveerd. Per saldo leiden de minderuren voor de SLoK-regeling in 2011 voor de gemeente niet tot minder kosten.

Voor Energie en Klimaat is naast het SLoK-programma een beperkt aantal extra uren geraamd voor het behandelen van verzoeken en vragen vanuit de gemeente en/of in regioverband op het gebied van energie en klimaat. In 2011 is daar beperkt gebruik van gemaakt waardoor het aantal gemaakte uren achterblijft bij de raming.

De uren voor de productgroep Duurzaam bouwen zijn exact conform raming besteed.

6.1 Werkelijke bijdrage 2011

De werkelijke bijdrage van een gemeente is sterk afhankelijk van de urenrealisatie ten opzichte van de geraamde uren. Naast de uren rekent de Milieudienst ook directe uitgaven en/of inkomsten met de gemeente af.

Onderstaand schema maakt de werkelijke uitgaven en inkomsten in 2011 ten opzichte van de geraamde bedragen (inclusief aanvullende offertes) inzichtelijk.

Hieruit blijkt dat de bijdrage voor Hillegom in 2011 € 28.871 ,- lager is dan begroot (inclusief aanvullende offertes). De Milieudienst heeft voor de gemeente minder werkzaamheden uitgevoerd dan is begroot.

Verder in deze tekst volgt een inhoudelijke toelichting op deze afrekening.

Naast het zogenaamde meer- en minderwerk per gemeente, heeft de Milieudienst elk jaar een exploitatieresultaat. In 2011 is het totale exploitatieresultaat €51.415,- negatief. Conform de afspraken in de nota Planning en Control wordt de algemene reserve aangesproken.
De voorschotten die de gemeente heeft betaald, zijn betaald op basis van de oorspronkelijke begroting van 2011. De gemeente heeft echter meerwerk aangevraagd door aanvullende offertes. Het *resultaat* is dus bepaald op basis van de realisatie en de begroting, inclusief de aanvullende offertes. Het bedrag dat de gemeente *terugkrijgt,* is het verschil tussen de realisatie en de betaalde voorschotten in 2011.
Per saldo ontvangt de gemeente een bedrag van €10.654 ,- exclusief BTW over 2011 terug.

In de onderstaande tabellen vindt u een overzicht van de werkelijke kosten ten opzichte van de geraamde kosten over 2011.
In de eerste tabel zijn de taken opgenomen die de Milieudienst in principe budgettair neutraal voor de gemeente uitvoert. Concreet gaat het over de subsidieregeling Externe Veiligheid, Ruimte & Milieu, het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit en de levering van bodeminformatie aan makelaars.
In de tweede tabel staan alle overige dienstverleningen vermeld, inclusief eventuele materiële kosten.

Hillegom						
Uren t.l.v. subsidies & inkomsten	**Begroting 2011**	**Offertes 2011**	**Begroting + offertes 2011**	**Werkelijk 2011**	**Verschil**	**Toe-lich-ting**
Prettig, gezond en veilig: externe veiligheid	**169**	**0**	**169**	**151**	**-18**	*a.*
Duurzame inrichting: Bodeminformatie	**42**	**0**	**42**	**26**	**-16**	*d.*
Uren t.l.v. subsidies & inkomsten	**211**	**0**	**211**	**177**	**-34**	
Uren * tarief	**€ 16.015**	**€ 0**	**€ 16.015**	**€ 13.445**	**€ 2.570**	
Prettig gezond & veilig: externe veiligheid						
Bij: materieel budget externe veiligheid	€ 122-	€ 0	€ 122-	-€ 419	€ 298	*a.*
Af: subsidie externe veiligheid	€ 12.708-	€ 0	€ 12.708-	€ 11.035-	€ 1.672-	*a.*
Duurzame Wereld:Ruimte & Milieu						
Bij:materieel budget Ruimte &Milieu	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.606	€ 3.606-	*c.*
Af: Subsidie Ruimte & Milieu	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.606-	€ 3.606	*c.*
Duurzame inrichting: Bodem						
Af: inkomsten bodeminformatie	€ 3.186-	€ 0	€ 3.186-	€ 1.273-	€ 1.913-	*d.*
Totaal subsidies & inkomsten:	€ 0	€ 0	€ 0	€ 717	-€ 717	

Tabel 9: Uren t.l.v. subsidies & inkomsten

Toelichting met betrekking tot de cijfers:

a. Externe Veiligheid
De Milieudienst voert de subsidieregeling Externe Veiligheid uit voor alle gemeenten in Holland Rijnland. Deze taak is budgettair neutraal voor de gemeente volbracht. Verdere informatie vindt u in het hoofdstuk Prettig, Gezond & Veilig, paragraaf Externe Veiligheid.

b. Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)
Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit wordt uitgevoerd voor alle gemeenten van Holland Rijnland. Deze taak is budgettair neutraal voor de gemeente.
Voor verdere informatie vindt u in het hoofdstuk Prettig, Gezond & Veilig, paragraaf Lucht & Geur.

c. SubsidieKwaliteitsimpuls Ruimte en Milieu
De Milieudienst voert de subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Ruimte en Milieu uit voor alle deelnemende gemeenten van de dienst. Deze taak is budgettair neutraal voor de gemeente. Verdere informatie vindt u in het hoofdstuk Duurzame Wereld, paragraaf Duurzaam Bouwen.

d. Inkomsten bodeminformatie € 717 *,- nadelig*
De tijdsbesteding per aanvraag is hoger dan geraamd. Mogelijk oorzaak van dit is het feit dat alleen de aanvragen met veel bodeminformatie worden ingediend en die met weinig tot geen informatie via internet (via Bodemloket en Mijn Leefomgeving) worden geraadpleegd. In 2012 start de Milieudienst met de Makelaarsmodule met automatische digitale afhandeling van bodeminformatievragen. Na de aanloopfase verwachten we dat het aanvragen van bodeminformatie weer kostendekkend zal zijn.

Uren t.l.v. de gemeente	Begroting 2011	Offertes 2011	Begroting + offertes 2011	Werkelijk 2011	Verschil	Toe-lich-ting
Communicatie opdrachtgever & samenleving	746	0	746	754	9	
Bedrijven	3.755	0	3.755	3.457	-298	
Prettig, gezond en veilig	551	0	551	581	30	
Duurzame inrichting	1.957	240	2.197	2.150	-47	
Duurzame wereld	242	0	242	210	-31	
Uren t.l.v. gemeente:	**7.251**	**240**	**7.491**	**7.152**	**-338**	
Uren * tarief	**€ 551.067**	**€ 18.240**	**€ 569.306**	**€ 543.585**	**€ 25.721**	*e.*
Overige uitgaven & inkomsten Communicatie						
Bij: Projectkosten milieubeleidsplan	€ 5.541	€ 0	€ 5.541	€ 4.869	€ 673	*i.*
Bij: Duurzaam consumeren: Milieucommunicatie	€ 3.171	€ 0	€ 3.171	€ 3.163	€ 8	*f.*
Overige uitgaven & inkomsten Bedrijven:						
Bij: Indirecte lozingen	€ 200	€ 0	€ 200	€ 0	€ 200	*k.*
Overige uitgaven & inkomsten Duurzame inrichting						
Bij: Bodem/ Bodemkwaliteitskaarten	€ 6.060	€ 0	€ 6.060	€ 5.523	€ 537	*j.*
Overige uitgaven & inkomsten Duurzame Wereld :						
Bij: Materiële kosten Klimaatbeleid / SLoK	€ 8.199	€ 0	€ 8.199	€ 7.950	€ 249	*g.*
Bij: Materiële kosten Duurzaam Bouwen	€ 398	€ 0	€ 398	€ 140	€ 258	*h.*
Overige uitgaven & inkomsten Diversen:						
Bij: Arcadis Spoedlocaties:	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.425	€ 2.425-	*l.*
Bij: Archief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 132	€ 132-	*m.*
Af: Dwangsommen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.500-	€ 4.500	*n.*
Totale bijdrage voor uw gemeenten:	**€ 574.636**	**€ 18.240**	**€ 592.874**	**€ 564.002**	**€ 28.871**	
Betaalde voorschotten:				**€ 574.656**		
Nog te ontvangen:					**€ 10.654**	
Totale uren voor uw gemeente:	**7.462**	**240**	**7.702**	**7.329**	**-372**	

Tabel 10: Uren t.l.v. de gemeente

Toelichting met betrekking tot de cijfers:
In deze toelichting zullen alleen de afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting toegelicht worden.

*e. Aantal uur * tarief: minderkosten van € 25.721 ,- voordeel*
Hierbij verwijzen we naar de toelichtingen bij het totale urenoverzicht.

f. Samenleving Milieucommunicatie (MJP)
De kosten van MJP zijn op basis van het begrote bedrag bij de gemeente in rekening gebracht. Tot op heden waren de werkelijke kosten lager dan het begrote bedrag. Deze middelen staan opgenomen op de balans van 2011 en dienen ter gedeeltelijke dekking van de kosten die voor de periode 2012-2013 nog worden verwacht.
Het begrote bedrag is in rekening gebracht. De afwijking ten opzichte van de begroting ontstaat doordat er begroot wordt met behulp van de inwonersaantallen van 2010 en er afgerekend wordt met behulp van de inwonersaantallen van 2011.

g. Energie en Klimaat SLoK
Voor de kosten van de SLoK-regeling klimaatbeleid ontvangt de gemeente een compensatie via het gemeentefonds. De regeling loopt tot en met 2012. De vergoeding loopt niet gelijk met de gemiddelde kosten per jaar (gemiddeld 25% per jaar gedurende vier jaar, begonnen in 2008). In 2011 heeft de gemeente via het gemeentefonds de laatste bijdrage ontvangen. De Milieudienst heeft de gemeenten er op gewezen het teveel aan ontvangen bijdragen van de afgelopen jaren te reserveren, zodat ze dit geld in 2012 kunt besteden. In 2012 zal slechts

driekwart van de gemiddelde jaarlijkse kosten doorbelast worden, aangezien in 2008 reeds een kwart in rekening is gebracht.

Om financiële fluctuaties bij de deelnemers te voorkomen worden de gemiddelde jaarlijkse kosten in de begroting geraamd en in de jaarrekening aan de gemeente doorbelast.
De materiële kosten voor SLoK zijn in 2011 hoger dan geraamd, maar de uren van SLoK van de gehele regio tezamen zijn lager dan geraamd. Bij elkaar opgeteld komt dit op iets hogere kosten uit dan dat die in de begroting geraamd zijn. In 2008 en 2009 waren de werkelijke kosten van de SLoK-regeling lager dan de gemiddelde bedragen. Deze middelen waren opgenomen op de balans in 2009 en dienden ter dekking van de kosten die voor de periode 2010-2012 nog werden verwacht. In 2010 heeft er een inhaalslag plaatsgevonden en hebben we deze balanspost op een heel klein bedrag na vrij moeten laten vallen. In 2011 hebben we cumulatief (uren +materieel) meer uitgegeven dan de gemiddelde jaarlijkse kosten. In 2012 zal hier rekening mee worden gehouden.

In 2010 is SLoK afgerekend op basis van inwoneraantallen, dit had op basis van aandeel subsidie per gemeente moeten zijn. Dit jaar is dit in de afrekening SLoK gecorrigeerd ad. -10 uur en -€ 384, -aan materiële kosten. Dit heeft geen gevolgen voor uw totale projectkosten SLOK (2008-2012).

h. Duurzaam Bouwen
In 2011 zijn de werkelijke kosten lager uitgevallen dan de raming.
De actualisatie van de Regionaal DuBoPlus-Richtlijn is uitgesteld naar medio 2012. Ook de Communicatie Convenant Duurzaam Bouwen is uitgesteld naar 2012. Tevens is het verbeteren van introductie prestatie-instrumenten in de GWW-sector (DuboCalc) uitgesteld. De pilots Noordelijke Randweg Teylingen en Maximabrug staan gepland voor 2012.

i. Projectkosten Milieubeleidsplan
In 2011 zijn de werkelijke kosten lager uitgevallen dan de raming. Bijna alle projecten zijn verwezenlijkt. Enkele projecten, zoals Lean Management bij de afdelingen Leefmilieu, worden doorgeschoven naar 2012. Er is geen sprake van een overheveling van middelen.

j. Afschrijving Bodemkwaliteitskaarten
De huidige bodemkwaliteitskaarten voldoen aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit en hebben een geldigheid van 5 jaar. Om te voldoen aan de nieuwe eisen voor grondverzet volgens het Besluit bodemkwaliteit is in 2009 samen met de gemeenten een traject opgestart. Om gebruik te kunnen maken van het generieke beleid zijn per gemeente bodemfunctieklassekaarten gemaakt. Daarnaast hebben de gemeenten gebieden aangewezen waarvoor gebiedsspecifiek beleid moet worden opgesteld. Deze gebieden zijn nader onderzocht zodat hiervoor een actuele bodemkwaliteitskaart kan worden opgesteld. In 2012 wordt de gezamenlijke nota Bodembeheerbeleid voor het gehele beheergebied opgesteld.
Het begrote bedrag is in rekening gebracht. De afwijking ten opzichte van de begroting ontstaat doordat er begroot wordt met behulp van de inwonersaantallen van 2010 en er afgerekend wordt met behulp van de inwonersaantallen van 2011.

k. Indirecte lozingen
Bij het uitvoeren van toezicht op en handhaven van indirecte lozingen, kan het noodzakelijk zijn om monsters te nemen en te laten analyseren door een gecertificeerde instelling. In 2011 is het niet nodig geweest om monsters te nemen.

l. Arcadis Spoedlocaties
Materiële kosten zijn gemaakt voor het haalbaarheidsonderzoek Aanpak spoedlocaties binnen ISV en bodemconvenant.

m. Archief
Dit betreft de maandelijkse kosten voor opslag van de geleende dossiers van de gemeente.

n. Dwangsommen
Er is een dwangsom opgelegd aan:

- Club Doublé, Henry Dunantplein 11, geïnd ad. €2.500,- Eerste verbeuring, onderwerp geluid.
- Technisch Concepts Bentfield B.V., Ampèrestraat 12, geïnd ad. €2.000,-. Geen door geaccrediteerde inspectie A-instelling beoordeeld uitgangspuntendocument, inclusief beoordeling daarvan, bij ons ingediend.